

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

**RA N'THENNA TSUKUA JA'BU NGUNZE'MI N'TEXÄ TS'U'TABI NU'Ä HAI
HYUNTHE**

**NA MUDI THUHU
'BE'Ä GA'THO DA 'TO'TE**

**NA MUDI NTHEKE
NU'Ä GA'THO**

Xeki 1. Nu'a mangua ja ra Tsukuä Nthenni jatho ga'tho dä fädi 'ne dä 'thenni nu'bu ja ra Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi Hai Hyunthe.

Nuna ra tsukuä nthenni noni 'bepu di n'tu'ti u ya mefi 'ne na mpefi 'bu Nguze'mi, ge i unna ra ts'edi a ra Dä Tsukuä Ts'u'tabi Hai Hyunthe, ra N'tëdi ha di nja nubu ra Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi ge ra Hai Hyunthe, nu ra Hmepia N'tëdi N'tëxä Ts'u'tabi Hai Hyunthe 'ne 'be'ä mi 'na ma n'tëdi ja nge dä 'to'te.

Xeki 2. Pa di nja 'be'ä mangua ja ra Tsukuä Nthenni, dä fädi nge:

a).- Hmëpia: Ra Hmëpia N'tëxä Ts'u'tabi ge ra Hai Hyunthe;

b).- Munts'ä mfaxä ts'u'tabi: Ra Munts'ä Mfaxä Ts'u'tabi Ngese 'ne di Manda Sehe nu'ä ra Hai Hyunthe.

c).- Dä Tsukuä Ts'u'tabi. Ra Dä Tsukuä Ts'u'tabi Ngese 'ne di Manda Sehe nuua Hai Hyunthe.

d).- Dä ngunxadi: Ra Dä ngunxadi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ua Hai Hyunthe.

e).- N'tëdi. Ra N'tëdi ha di nja ra Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nuua Hai Hyunthe.

f).- Däze'mi: Ya Däze'mi nge ra Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi Hai Hyunthe.

g).- Munts'i: Ra Munts'i bu ja ra Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi Hai Hyunthe.

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

h).- Tsukuä nthenni: Ra Tsukuä nthenni bu ja ra Ngunze'mi N'tëxa Ts'u'tabi Hai Hyunthe.

i).- Ngu Ndägämaxte: Ra Ngu Ndägämaxte bu ja ra Ngunze'mi N'tëxa Ts'u'tabi Hai Hyunthe

j).- Dägämfaxte: Ra Dägämfaxte nge Nxadi 'be'ä dä 'to'te 'ne Nts'anna 'befi.

k).- Ra Hmu 'be'to Ngunts'u'tabi: Ra Hmu 'be'to Ngunts'u'tabi ja ra Ngunze'mi N'tëxa Ts'u'tabi Hai Hyunthe.

l).- Ngunze'mi: Ra Ngunze'mi N'tëxa Ts'u'tabi Hai Hyunthe.

Xeki 3. Pa dä 'yo'te ya 'befi ra Ngunze'mi, di mfats'i ko na ra ngu Dägämfaxte; Ts'u'tabi Madi 'Befi; Hmu Nthekä 'Befi 'Totmanho; ra Maxte Ngunts'u'tabi; Nguntheke 'Befi Nthoni Mfädi; Dä Xanmbi 'ne Dä 'Yüti 'bepu ni N'tëxa Ts'u'tabi nubu Ngunze'mi N'tëxa Ts'u'tabi Hai Hyunthe; 'Befi hogä n'to'te; 'Befi 'bets'ä mfädi; 'Befi 'bets'ä tsukuä; ya 'tuhmu, ya ntheke 'befi 'ne ya ntheke munts'ä 'befi, ge dä ts'anni hangu mahyoni ra meti dä gu, 'ne ga'tho mi 'na ya mefi 'yo'tä n'tëdi, hokä mpefi 'ne 'yo'tä tsukuä 'ne ya madi pa dä 'to'ta 'befi xä nho.

Nu'u ya mefi di m'bupu dä za dä mba ma padi 'be'to dä thandi hangu ra meti ge dä ts'ambi nge dä gu nua Ngunze'mi nuua Hai Hyunthe, nu'a ra mpadi dä ts'ambu ja ra munts'i.

Nu'mu bi nja ya n'tëxa ts'u'tabi 'ne nu'ä hangu xä ts'anni nge dä ma nju, nu ra Ngunze'mi di mpepu, ne'u ya mefi 'yo'tä n'tëdi, ya mefi hokä mpefi 'ne ya maxte 'yo'tä tsukuä ge mahyoni pa 'to'tä 'befi nubu ja ra Ngunze'mi.

Xeki 4. Ga'tho ya mefi di mpepu nubu ja ra Ngunze'mi dä 'tëzpi nge ya hogä mefi.

Nubu ja ra Munts'i dä ts'ambi ge 'be'ä ga'tho ja nge dä me'u ya hogä mefi, ne'u ya n'tëdi ya 'me 'ne ya ta ga'tho nu ya nzäntho mefi bu ntheke 'befi ts'u'tabi.

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

Xeki 5. Nu'ä ya pa ge dä 'yotyä 'befi, ya hogä mefi bu Ngunze'mi, hindä za, dä ni 'ne di nja a ma 'na, 'befi ua 'behna 'befi nubu ja ra ngu ts'u'tabi, xekä hai ua nkuä'ta hnini, ya munts'ä nthenna n'tëxa ts'u'tabi ua dä 'yo'tä ra 'befi nge ra n'tëxa ts'u'tabi.

Nu ya te hangü bi hmä hindä 'yo'te nuya 'befi nxambäte, zantho 'ne ge'bu 'naigu di nthëui nu ra 'befi nubu ja Ngunze'mi.

Xeki 6. Nu to'o di pote nu'u ja ya n'tëdi bu ja ra 'befi, di mpe'ä to'o dä 'yëxa nu'ä 'be'to bu ja ra Nthokä hña, 'nangu 'na ra xeki maxte 'befi.

Xeki 7. Nu'bu xä nja ra n'tëxä ts'u'tabi, ga'tho ya pa 'ne ya ora ja nge di mpefi.

Nu'bu hinxä nja ya n'tëxä ts'u'tabi nu ya pa nsabadu, ndomingo 'ne ya ngopa nts'anni nge hindi mpefi tengu mambu ja ra tsukuä xi 'bembä u ya mefi.

Xeki 8. Nu'a ra tsukuä n'tu'tä zäna 'befi ts'u'tabi 'ne ra ora 'befi bu Ngunze'mi, ja nge dä ts'ambu ja ra Munts'i.

Ra ora 'befi dä za di mba ma padi nubu ja ra Munts'i, ge'bu mahyoni ä ra 'befi, tengu u ya pa ge ja ra 'befi n'tëxä ts'u'tabi.

Xeki 9. Ya Däze'mi 'ne mi 'na ya mefi ge 'bupu ja ra Ngunze'mi, jatho dä 'yo'te ya 'befi tengu mambu ja ra Dä Tsukuä, ra Hmëpia, ra N'tëdi, nuna Tsukuä Nthëni, tengu mi 'na ya 'tu nthenna tsukuä, ya nthëni, tsukuä 'behni 'ne mi 'na ja ge ra 'to'te nge ts'anni bu ja ra Munts'i.

Xeki 10. Ya mefi nubu ja ra Ngunze'mi, hindä za dä guki, ya tsukuä ua ya 'betsä mfädi 'ne ya mfixä tsukuä njü'ta ja'bu ja ra Nguze'mi, hindä hom'bu ja ra n'tëdi dä gäts'i.

Gextä hindä za dä thokä mfädi ua hon'tä go to'o ma jä'i ge 'be'ä mambu ja na ra nts'anna 'befi.

'Ne ge, hindä za dä ünni ua dä 'yüti ya nts'anna 'befi, ya nkohi ua njua hontä to'o ma jä'i nge hindi mpepu ja ra Ngunze'mi.

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

Gextä, nu ya mfixä tsukuä mfaxte jabu ja ra Ngunze'mi hindä za dä ma njuki, hontho nubu ya ma n'tünni n'tëdi, ge n'to'ti, ge xi 'yo'ti a ra hmu nubu ja ra 'befi.

Nu ya mefi nge hindä 'yo'te 'be'ä mangua ja nge dä gu'tä 'na ra ts'oki ge ya hüxpü ja ra tsukuä nthenni.

Xeki 11. 'Nangu 'na ya mefi di mpepu ja ra Ngunze'mi jatho nge dä dähä ra nzabi nu'ä huxpu ja ra nthenni hangu hma di nju'ti u ya mefi Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi Hai Hyunthe, ja hindä thogi hangu ra 'tofo nts'anni ge dä da'ä, di nthëui nu'ä ra jeya di nja ra 'befi.

'Ne ngutho, ya xi man'ä ra Munts'i nubu ra Ngunze'mi, nubu dä 'yo'tä 'na ra 'befi ge hingä ge'ä ra ora ja nge di mpefi dä ma nthuzpi ra nzabi. Nuna ra nthuzpä nzabi bi n'tun'u ya mefi zambu ja ra Ngunze'mi, ra nju'ti nge i huzpä ma 'na ra 'befi nubu xä nja ya n'tëxä ts'u'tabi nge di mpefi nde 'ne ne'bu nxüi, nsabadu, ndomingo 'ne ya ngopa.

Nunä ra mfatsi dä ma n'tuni 'nangu'na nu'bu bi gua'ä ra n'tëxä ts'u'tabi 'ne di n'tunna di mu'ui nyozna, ge nu'ä xä ts'ambi dä dähä 'nangu'na ya mefi.

Nu'u ya mefi Ngunze'mi ge dä müdi a ra müdi pa ä ra zäna Enero nge ra jeya di nthëui di n'tun'ä ra mfatsi, dä 'yäni ga'tho'ä 'ne, nubu ya xti tho'ä ya pa nge bi 'yo'tä 'befi, di n'tun'ä ra mfatsi hangu go di theui ya pa bi mpefi.

Kextä tsa, nu'u ya mefi ja nge di n'tünni mi 'na ya mfats'i ge dä zan'nä ra Munts'i Ngunze'mi, ra nthëui ä ya hogä 'befi xä 'yo'te, tso'ä nihi bu ja 'befi 'ne pomanho ra 'befi.

Nu ra n'tunni nge ra mfats'i 'befi njeya jatho ge go dä zan'nu ya Munts'i 'befi bu ja ra Ngunze'mi, ne dä za dä mba n'to'te di nthokpä ra 'tofo nts'anni 'ne ma nthuzpi hangu mahyoni, nu'ä ra meñu xä ts'anni sehe nge dä hyoni nu'ä xä n'tumbu Ngunze'mi, pe hinte dä thäkpä xä ts'anni ge ra mfats'i ya jä'i, 'ne di gua'ä ra 'Tofo ge xä ts'anni dä gu.

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

NA YOHO THUHU

NU'Ä RA N'TU'TI BU JA RA NGUNZE'MI

MUDI NTHEKE

JA RA MUNTS'I

Xeki 12. Nu'ä ra Munts'i di n'tu'ti ko hñu ya Däze'mi, dä 'tëxä na'u ge di hmu Ts'u'tabi, ge ts'anni ge di mpe'ä hñu njeya, 'ne hindä za dä 'tëts'i mahon'ä.

Pa dä za dä 'yo'tä ra 'befi ra Munts'i ja nge mahyoni di m'bupu yoho ya Däze'mi, 'ne jatho nge di m'bupu ä ra hmu dä ts'u'tabi nge ra Ngunze'mi, pe nu'bu hindi 'bupu ä ra hmu Däts'u'tabi ja nge dä 'to'te 'be'ä mambu xeki 19 ge ra Tsukuä Nthenni jaua.

Nu'bu 'bu'ä 'na Däze'mi nge bi 'ya'ä n'tëdi, nu'ä ra hmu Dägämaxte ge'ä di porpä'ä 'ne dä 'yo'ta ra 'befi Ndäze'mi ge'ä man'ä n'tëdi.

Ya nhokä hña dä 'tëkei'bi ko ra n'tëzpi ga'tho.

Nu'ä to'o di hmü Ts'u'tabi, dä za nge dä zan'na 'befi a ra Munts'i sehe pa di hokä ya hña ntheke 'befi ts'u'tabi ua ya maxte 'yo'tä tsukuä.

Xeki 13. Nu'ä ra Munts'i dä 'yo'tä ra 'befi hangu go ya nidi mahyoni pa dä bädi 'ne di hoki ya njuänna hñä nge xä ts'ambi di hoki; nu'ä 'be'ä di nyu'ti, 'ne di mpefi njuantho ä Ngunze'mi.

Xeki 14. Ra Munts'i di jamansü 'ne di hoki ya xä ts'ambi, ge ya 'befi di nja:

I.- Di 'bupu ya jä'i ua thandä 'bets'ä mfädi.

II.- Nduxkä munts'i 'ne di 'bupu ya 'be'to hmu.

III.-Munts'i ngese.

'Be'ä ma nduxki ä ra hñä di njabu, nu'ä ra Munts'i dä zanni 'be'ä ma 'befi dä ma n'to'te.

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

Xeki 15. Ya 'befi Munts'i nge ra 'yo'tya jä'i dä ma thenni tengu i man'u ya n'tëdi tsukuä nthenni 'ne ha di n'to'te:

- I. Jatho nge di mba ma kuati'bu 'ne dä 'tüdi ya tsukuä 'tegi 'bets'ä mfädi jabu ja ra Ngunze'mi, ge xti 'be'to bi 'rate ma goho ora ge dä mu'ä ra 'befi, nu'ä ra nthuxä thuhu nge 'be'ä ma hña di mba ma hoki 'nangu'na u ya munts'ä 'befi. Nubu ja nts'edi, nu'ä ra Munts'i dä za dä 'yü'ä 'ne dä 'yo'tä 'na ra nzohni ge hindä zon'ä 'rate ma goho ora.
- II. Za bi mu'ä ra 'befi n'uä ra hmu Ts'u'tabi, nu'ä ra hmu Dägämaxte dä mede hangu ya Däze'mi 'bupu 'ne dä nu ngebu me juadi pa dä za di mpefi;
- III. Nu'ä to'o 'be'to Hmu Ts'u'tabi nubu ja ra Ngunze'mi gehna dä ma to'o dä za di hña gebu xä mba ma hoki ya n'yähni.
- IV. Ra Däze'mi nthokä dä thogi dä ma, dä manse ua di mfats'i ko u mi 'na Maxte Nxadi 'Be'ä dä 'To'te 'ne ya 'Befi Nts'anni nge xä ts'ambi 'nangu 'na u ya hña xä thuts'i nge di hoki, ko ya xi ts'ambi 'ne huxpu ya n'tëdi ts'u'tabi, 'ne tengu'u ya nthokä ge hma;
- V. Nu'bu ña'u ya Däze'mi hindä za dä mba ma tsempi, ge'bu bi man'ä ra dähmu ts'u'tabi, nge di unna n'tëdi di ña ma 'na, ne'bu ya bi hnu nge bi nja ra ñahni njuäntho, dä xifi di üäts'ä ya 'ye;
- VI. Nu'bu me ga'tho ya Däze'mi ode ma nho 'be'ä hmambu ja ra nts'anni nts'ekä nu'ä ra Däze'mi ge 'nan'yo mbëni dä za dä 'yosehe ra n'uäts'ä 'ye, ge dä 'bats'i ua dä bënse, nuna dä jäspä'bu ja ra nts'ekä ;
- VII. Nu'ä ra nts'anna 'na ra Däze'mi ge me ga'tho hindä numanho, nu'ä to'o hmu ze'mi dä xi'u ra Munts'i, ra Däze'mi dä xi'u mi 'na ya Ze'mi ge dä hyoni 'bepu di mba ma hoki ra 'ne dä 'to'ta 'na ra tsukuä 'ne dä thuts'i 'be'ä bi ma 'nangu 'na, 'ne dä hnom'pu ge ra üäts'ä 'ye 'nangu 'na, ge nu'ä ra nts'ekä himbi hnumanho, ge'bu ge'ä dä man'ä ra Däze'mi, bi da ra; 'ne
- VIII. Nu'ä ya 'befi n'tütya ya jä'i hontho ya Däze'mi dä za di ña, 'ne'bu dä za, ya Dägämaxte nxadi 'be'ä dä 'to'te 'ne ya nts'anna 'befi nge di mpepu ja ya nthokä hña 'ne nu ra Dägämaxte, ge'ä dä xoxä ra tsukuä mahyoni.

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

Xeki 16. Nuna ra 'befi munts'i nduxki, nzä'i nge dä 'to'te 'ne ra tengu man'ä xeki n'tëdi ya xi hñoni.

Xeki 17. Nu'ä ja nge dä 'yo'tä munts'i ne'ä ya xi nthuts'i bu ja ra xeki 13 ge ra n'tëdi, tengu mi 'na:

- I. Di padi 'ne di da'ti ra nthenna tsukuä'u, ya 'tunthenna tsukuä 'ne 'be'ä di 'to'te, 'ne'u mi 'na ya nthakä n'tëdi mahyoni pa dä 'to'tä 'befi njuantho'bu ja ra ngunze'mi.
- II. Dä ts'anni njam'u, 'be'ä ni ora 'ne 'be'ä ni 'befi dä 'to'te.
- III. Jatho dä hma hapu dä 'to'tä ra munts'ä 'befi ge ja nts'edi, pe hinga ge'ä di mpa'ä hapu ja ra Ngunze'mi.
- IV. Nu'ä ra dä hmu Ts'u'tabi dä noni to'o di za di Dägämaxte;
- V. Dä noni to'o di mfaxte nxadi 'be'ä dä 'to'te 'ne nts'anna 'befi, hindi mpe'ä ra Ngu Dägämfxate go ge'ä di porpa'ä;
- VI. Di thoki 'ne di padi u ya munts'i ya xä nthoki, ya mfixä tsukuä nts'anni ya nthoki, nge xi 'torbu ja ra Ngunze'mi;
- VII. Di thoki 'ne di hoki ya 'yäni nge di da'u ya Däze'mi;
- VIII. Dä mba ma peti ua di heke u ya xä ts'ambi nge dä za di hoki;
- IX. Dä gäki 'ne dä 'yorpa ma su, ua hixti mba ma n'tüdi nubu bi mba ma nts'anni ge di mba ma hoki 'na ra njuänna nuya 'to'ti xä 'yo'tu to'o ne di mfaxte;
- X. Di manda dä 'to'tä na ra munts'ä 'befi 'ne ra 'bede to'o ga'tho bi tho'ku ya hña xmahoki ya xi fädi, ge ya xi nts'anni i mambu ja ra hmepia n'tëdi;
- XI. Dä 'tëts' i to'o dä 'yotma homhma ra 'bede nthoki;
- XII. Dä ts'anni to'o dä xoxu ya tsukuä nge 'be'ä n'to'te bu ja Ngunze'mi;
- XIII. Dä bädi 'ne di hoki ya njuänna 'ne 'Bepu ni Nju'tä 'na ra Ts'oki, ja nge dä 'yo'te hnompu ja ra hmepia n'tëdi, 'ne 'na ra Ts'u'tabi N'tëxä Ze'mi;
- XIV. Dä zanni ha di nja ya 'befi dä 'to'te bu, dä bëni 'ne dä 'yo'tä guenda nge di njabu ra n'tëxä ze'mi, hangu di njü'ti, hangu di mfats'i, ra hñani, di jua'tä nzabi, njü'täte 'ne ya nju'ta nts'ekä 'befi ge mambu ja ra n'tëdi 'befi;

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

- XV. Dä bädi 'ne di hoki gehna ra Munts'i Nhyoka Hñä, nu'u ya njun'tä 'befi ge di neki'bu ja ra Ngunze'mi 'ne'u ya mefi.
- XVI. Di thoki ya Nts'anna 'Befi 'ne hangu ra Meti di n'tumbu ja ra Ngunze'mi, ge xä nts'an'ä to'o ra hmü Ts'u'tabi;
- XVII. Jatho dä ma ä ra nthoki a ra 'tofo dä hyoni 'ne ya mpadi nts'anna meñu nge mahyoni, ya ge'ä mambu ja ya Dä Tsukuä Ts'u'tabi 'ne ra N'tëdi Nju'tofo 'ne ra 'Bede Dä Ts'u'tabi Hai Hyunthe, nu'ä ra Ngunze'mi;
- XVIII. Di ma nge dä za nge di 'tunna ra mfats'i 'na jeya ngun'na jeya nge ya 'befi ge'bu di nte ä ra 'befi o nu'u mi 'na ya mfats'i nge i tähä, nzäi dä madi nge hindi 'be'ä ra meti pa dä 'yo'te ra 'befi xä nts'anni;
- XIX. Dä za dä ma di thoki ya nts'anna 'befi 'na jeya dä 'torbu ja ya nheke Ngunze'mi, pe nu ya ntheke 'befi ts'u'tabi hinna'bu;
- XX. Dä za dä ma di thoki ya nts'anna 'befi nxadi ge ra Nguntheke nthonni mfädi 'ne ra Nxadi, 'ne ra N'tü'ti N'tëxä Ze'mi pa di mfaxte ya jä'i;
- XXI. Dä zanni 'ne to'o di un'ä ra n'thebe 'tegi ge dä hñan'u ra n'to'ta n'tëdi bu ja ra ntëxä ts'u'tabi;
- XXII. Dä gäni ya n'to'ta 'befi 'ne 'be'ä ma 'befi xä 'yo'te ä ra Ts'u'tabi Madi 'Befi, 'ne'u mi 'na ya hña nge ya xi hmambu;
- XXIII. Di mba ma thoki u ya 'tutsukuä nthenni ge 'bepu di 'betsi di mfädi, di nthahni 'ne di n'tü'ti ya mfixä tsukuä nubu 'ne ra Dä njä'tä tsukuä ts'u'tabi;
- XXIV. Di hoki 'bepu ni mboni 'be'ä mambu ja na Tsukuä Nthenni gebu bi za; 'ne
- XXV. 'Ne mi 'na ge bi dä ä ra Dä tsukuä bu, ra Hmëpia N'tëxä ts'u'tabi, ra N'tëdi 'ne ra Tsukuä Nthenni jaua.

NTHEKE NA YOHO

RA NGU TS'U'TABI 'NE YA NTHUDI DÄZE'MI

Xeki 18. Nu'u ga'tho di mpepu ja ra munts'i dä 'yëxu, nu'ä ra Däze'mi, nge nja de 'beto hmu'bu ja ra Ngunze'mi.

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

Xeki 19. Nu'bu hindi 'bupu ra dä ts'u'tabi di mporpä 'na'u ya Däze'mi, nu'ä mfädi xä nho o ge'ä mi tsu xä ndä'jä'i. Nu'ä ra pa dä ts'ambi ra m'pefi hindä tho'ä.

Xeki 20. Nu'ä to'o di ndä ts'u'tabi jatho, nu'ä mambu xeki 15 ge ra n'tëdi, jange da 'yo'te mi 'na ya jaua:

- I. Dä 'yo'tä ntsohni 'ne di hmu ja ra munts'ä 'befi, di 'yomba ra n'yäni 'ne dä ma nge di nja ra n'tëzpi;
- II. Di tozpi o ra hmepia ra tsukuä ko ra mfats'i a ra hmü Dägämaxte, nu'u ya nkohi nge dä hma;
- III. Di thokpa'u ya Däze'mi, u ya mfixä tsukuä nthoka njun'ta hña, ya n'to'te 'bepu na nju'ti 'na ra ts'oki 'ne ya nthokä 'bu ja ra n'tëxä ts'u'tabi, pa za nge dä zanni 'bepu di nthoka nts'anna hña, ge dä thenni jambu xä thok'u ja ra munts'ä 'befi Ngunze'mi;
- IV. Di mbai ge ra mefi bu Ngunze'mi nubu dä nu u mi 'na ya ts'u'tabi, di uni 'ne dä hñaki ra ts'edi, 'na ra m'behni ge ra mfats'i, pa di m'behni mbai ja 'na ra ts'u'tabi n'tëdi 'ne dä 'yo'tya 'befi n'tëdi 'ne mfats'i nge mahyoni pa dä 'to'te njuantho ra 'befi ;
- V. Dä xi'ä ra Munts'i to'o dä za nge di porpä a ra Dägämaxte, ge'bu ra 'yon'ä n'tëdi, nubu xä ja ra nts'aya o ngebu eme ja nts'edi;
Nu'ä ra n'tëts'i jatho ge dä gohmi a ra hmu a ra maxte nxadi 'be'ä dä 'to'te 'ne 'be'ä ts'anna 'befi nge ya'a xä mpepu;
- VI. Dä madi nge ja nge dä 'to'te 'be'ä go ja nge ra Ngunze'mi 'ne dä za dä gumbä ra ts'edi to'o hindi mpefi xä nho, tengu mambu ja ra n'tëdi;
- VII. Dä madi 'ne dä hma 'bepu xi nhogi u ya hña nubu ra Ngunze'mi, ts'u'tabi n'tëxä ze'mi ua Hai Hyunthe, ya nthenna munts'i 'ne to'o ja nge di 'yo'te;
- VIII. Di dapi a ra Munts'i, ya 'yëmbi hña xä da'u ä ya Däze'mi;
- IX. Dä si'u ya ts'u'tabi munts'ä nthoka hmepia nge to'o dä za ra 'befi 'na'u ya Däze'mi pa dä za dä 'to'te 'be'ä man'ä n'tëdi;
- X. Dä 'yo'tä Nts'anni hangu di Nju'bu ja ra Ngunze'mi;

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

- XI.** Dä gu hangu xä Nts'anni ra munts'ä maxte 'ne dä 'yadi pa di unna n'tëdi ge di thokpa ra 'tofo nge mahyoni bu ja na ra mfats'i o ts'anni hangu dä mba ma nju, ne dä ts'anni to'o di 'tun'ä ra mpongä mfats'i pe dä madi nge hindi uni ma 'na nu'ä ja nge dä gu;
- XII.** Dä hmambu ja ra Munts'i ge di njan'ä ra tsukuä nthenni, ya nts'anna 'befi ge di nja 'na jeya o nxadi ne'u mi 'na ya n'tëdi 'bu ja ra Ntheke nthoni mfädi, Xadi 'be'ä dä 'to'te, N'tu'ti n'tëxä ze'mi, tepu mahyoni, u ya hña n'tëxa ze'mi 'ne ra mfats'i ga'tho ya jä'i;
- XIII.** Di da'ti ra tsukuä ntsohni ge ni nexpu ja ra Nguze'mi;
- XIV.** Nubu ja ra Munts'i di dä 'be'ä ma 'befi xä n'to'te 'na jeya, nu'ä zäna septiembre, dä ma ga'tho 'be'ä xä mambu ja ra Ngunze'mi 'ne da ma nge di 'yon'ä hña a ra ts'u'tabi ndä'tä hña;
- XV.** Di mfaxte ra n'to'te dä ndä'tä nubu ja ra Nguze'mi;
- XVI.** Dä zambä ra Munts'i dä nthehni a ra nthenna, dä ts'ambu ja ra Munts'i 'na ra nthenna pa dä huahni dä 'tëts'i, dä xambi, dä bädi, di xadi 'ne dä tho'u ya mefi bu ja ra Ngunze'mi;
- XVII.** Dä ts'ambu ja ra Munts'i to'o dä 'tets'i o di ma padi u ya hmü Dägämaxte 'ne'ä ra Hmü Maxte;
- XVIII.** Dä hnöni to'o dä za nge di n'yo'te mfats'i sehe a ra Däze'mi, nge nu'u Mfats'i xadi 'be'ä dä 'to'te 'ne Nts'anna 'befi, nu'ä ya n'yönhña, 'ne'u mi 'na ya 'befi ts'u'tabi, ne'u ya hmu, 'tuhmu, ne'u mi 'na ya 'be'to ntheke hmu, ntheke munts'ä 'befi 'ne ya maxte 'befi nge mahyoni bu ja ra Ngunze'mi.
Nu'u ya mefi n'tëdi ts'u'tabi di mpepu pa ya nthoka hña go dä 'yëxä ya Däze'mi ja nge di hoka ra;
- XIX.** Di unni ua hindi un'na n'tëdi u ya mefi ts'u'tabi 'ne'u ya maxte, di nju'ti ua hindi nju'ti näzna ra nzabi;
- XX.** Dä 'badi nge nu'ä ra Ngunze'mi di mbupu ya jä'i, ya pefi 'ne ra 'tofo mahyoni pa dä 'totmanho ra 'befi'bu;

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

- XXI.** Dä 'yo'tä nkohi ko 'na hmu Dägämaxte 'ne'u mi 'na ya 'tuhmu nu'u ya hange di hoki;
- XXII.** Dä 'badi nge dä 'tumanho ra 'befi 'bu ja ya 'tuntheke jabu ja ra Ngunze'mi;
- XXIII.** Di äts'i ge nu'u ya nts'anna kohi mi ts'u jants'edi ne nu'ä mfëni ja di hoki bu ja ra Ngunze'mi, 'bexke di mba ma di hoki 'ne di n'tüdi 'ne dä hne'ä ra hmambu ja ra Hmëpia n'tëdi;
- XXIV.** Di kuati ya tsukuä hnoni nge ya mefi bu ja ra Ngunze'mi;
- XXV.** Dä 'badi nge dä 'to'te 'be'ä nts'anni bu ja ra Munts'i;
- XXVI.** Ja nge dä mba ma kuati bu ja ya 'rede 'kä, 'be'to'rate ma goho ora o hindä zen'ä gebu ja nts'edi dä mba ma hoki 'na ra, nu'ä ra n'tu'tä thuhu ya di mba ma hoki 'na ngu 'na ra munts'i, o ne'bu hingi ëkëi 'be'ä mam'bu;
- XXVII.** Dä dapi ra ts'u'tabi M'bonda 'ne'u ya ts'u'tabi Hai Hyunthe o nkua'ta Hnini, 'ne'u nda'ä bi za ma jä'i, ge dä ma 'be'ä xi 'yo'te o ya tsukuä xä mets'i, za nge di ñani bu ja ra njun'tä hña, 'ne ge gi mfats'i pa di hokä 'na ra hña 'nanguadi Ngunze'mi;
- XXVIII.** Ge'bu ja nts'edi di mpe'ti ma 'nandi, dä ma ge dä 'to'te na ra nthoka o dä äxä 'na ra hma, ge'bu hindä hyuts'i pa di nho a ra njun'tä hña nu'ä ya pa xä ts'ambi ya ts'u'tabi;
- XXIX.** Dä madi dä 'totmanho 'be'ä hmambu ja ra n'tëdi ts'u'tabi 'ne ya maxte ge xä ts'amba ra 'tu'tä'befi nubu ja ra Ngunze'mi;
- XXX.** Dä tsokpa ra 'befi ä ra hmu Dägämaxte, ne'ä ra hmu maxte pa di nja manho ra 'befi nubu ja ra Ngunze'mi, pe hindi thintua'u nu'u ya nts'anni ge dä 'yo'ta 'befi;
- XXXI.** Dä ñupu ja ra Munts'i to'o ga'tho di mpefi 'ne te di n'tu'ti bu ja ra Ngunze'mi, 'ne ya 'tuthenna tsukuä 'ne ra nthenna n'tëdi pa ra mfats'i.
- XXXII.** Dä ts'anni 'be'ä ma 'befi ma 'na'yo dä 'to'te nubu ja ra mfats'i, dä hyonna mpadi pa di nho ä ra 'befi n'to'te nge ra nthokä hña 'ne'u mi 'na ya 'befi ge n'to'te bu ja ra Ngunze'mi;

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

- XXXIII.** Di m'beto 'bu ja 'befi ya nhyeke jabu Ngunze'mi 'ne dä mats'i 'be'ä mahyoni pa dä 'yotmanho ra 'befi;
- XXXIV.** Dä madi nge 'nangu 'na ya ntheke maxte 'bu ja ra Ngunze'mi di mfats'i pa dä 'yotmanho ra 'befi xä ts'ambi;
- XXXV.** Di mba ma ñäpi nu'ä u ya 'yets'ä ge o'tu ya sala Regional de Toluca 'ne ra sala superior del Tribunal Electoral nge ra ts'edi 'to'tä ts'u'tabi ua M'bonda, nu'u mi 'na jeya hña nge nu ra Ngunze'mi ge'ä zepu 'ne hange di hoki; 'ne
- XXXVI.** 'Ne u mi 'na mahyoni pa dä 'to'ta xä nho ra befi ja ra Ngunze'mi 'ne'u nembu ja ra nts'anna 'be'ä 'to'te ja ya ts'u'tabi ya n'tëdi 'ne ya tsukuä nthenna hña.

Xeki 21. Nu ya Däze'mi ja nge dä 'yo'te 'ne ra nthuzpitho mambu ja ra xeki 16 nge ra n'tëdi mahyoni nu'ä ya hnoni mangua:

- I. Dä 'yapi na mfatsi 'nangu 'na ya nhyeke 'befi jabu ja ra Ngunze'mi, ge nu'ä za nge di mfaxte pa di hoki xä nho 'na ra hña dä thozpe;
- II. Dä ma nge dä mba ma peti o di mba ma hueke u ya mfixa tsukuä hña;
- III. Dä ñupu ja ra Munts'i 'be'ä xä nts'anni nge di hoka 'na ra hña;
- IV. Dä za di ñu'ä ya uäts'ä 'yese xä ngu o 'beto di n'yomfëni;
- V. Di hoki ya dä mfits'i tsukuä ge dä hmambu ja ra Munts'i ko ra mpeti a ra Dägämaxte;
- VI. Di mfaxui a ra Dägämaxte nubu dä mba ma hyoni nubu bi 'to'tä ra hma 'be'ä pefi nge xä hñeni di hoki;
- VII. Dä ts'amba bu ja Munts'i nge di mba ma hñapi nu'ä u ya 'yets'ä ge o'tu ya sala Regional de Toluca 'ne ra sala superior del Tribunal Electoral nge ra ts'edi 'to'tä ts'u'tabi ua M'bonda, nu'u mi 'na jeya hña nge nu ra Ngunze'mi ge'ä zepu 'ne hange di hoki;
- VIII. Di m'beto bu ja ya nthokä hña dä me'u ya uäts'ä 'ye xä nkohi u ya Däze'mi o Däze'mi xambäte, ko ra mfats'i u ya jä'i xä ts'ambi di hoki;

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

- IX. Ko ra mfats'i ä ra Maxte xadi 'be'ä dä 'to'te nge ja di mpepu dä hmepia u ya tsukuä nkohi dä xots'i 'ne ra 'bede ya uäts'a 'ye;
- X. Dä ts'ambi u ya jä'i nge di da ra pa di mfxate pa di mpeti o di mfxate ja ya 'tumunts'ä 'befi xä nts'am'bu a ra Munts'i;
- XI. Di unna n'tëdi o'tä ra nthenna tsukuä 'be'ä nts'anni ja ra munts'i ge di njan'ä ra tsukuä nthenni, ya nts'anna 'befi ge di nja 'na jeya o nxadi ne'u mi 'na ya n'tëdi 'bu ja ra ntheke nthoni mfädi, xadi 'be'ä dä 'to'te, n'tu'ti n'tëxä ze'mi;
- XII. Di mfxate bu ja ya 'befi ni boni nthoni mfädi nxadi, n'tüdi 'ne ra mfädi 'ne ra n'yani a ra mfädi n'tëxä ze'mi 'ne ra mfats'i ga'tho ya jä'i, nuse o ya jä'i di mpepu;
- XIII. Dä ma nge dä mba ma padi ä ra ts'anna nju di da ä ra dä ze'mi;
- XIV. Dä mambu ja ra Munts'i nu 'be'ä di mpefi mahyoni pa dä 'yotmanho ra 'befi nubu ja ra Ngunze'mi;
- XV. Dä zoni nihithobu 'ne di nja ra munts'i 'befi 'ne dä 'yäni nexti gan'u ya tsukuä mahyoni ge di äts'i pa di hokpu ya nempu ja ra tsukuä mpeti;
- XVI. Dä 'yadi nge ra thuzpä bu ja ra tsukuä mpeti ya ha nge di hoki bu ja Munts'i;
- XVII. Dä 'yakpa ra Däze'mi ge dä 'yo'tä ntsohni pa dä 'to'tya munts'a 'befi;
- XVIII. Di n'koni ge pädi 'be'ä ma , dä noni 'be'ä himbi japi dä 'yo'tä 'befi;
- XIX. Dä si'ä ra ts'u'tabi madi 'befi tepu ja nge di 'yo'te ya 'befi nubu ja Ngunze'mi nge di pädi, pa dä müdi di hoki;
- XX. Ja nge xti bättho 'be'ä ma 'befi n'to'te nubu ja ya 'tuntheke 'bu Ngunze'mi.
- XXI. Gi manda di mba ma thoki ya pa nubu di za di mfxate, nubu ja ya njun'ta nge ya n'tüdi bu ja ya nda 'befi;
- XXII. Di joki nge di 'teti ma hñä te mahyoni bu ja ya njunna hñä, ya hñani nge hingi hnumanho, ya nhñani ge pa na madi ya 'be'ä tsa ge dä 'yo'te 'nangu'na-n'tëxä ze'mi nge ra jä'i ne dä ma, o nge'mu, ra munts'a tsukuä ge ya hñä ëmbi njuantho xä nhogi;

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

- XXIII. Dä ts'ambi to'o ma jä' i di m'bupu ja ra ndahña nge ja nge dä 'yüdi;
- XXIV. Dä ma nge dä za di xembi ra 'tofo 'ne di pa xä ts'anni di nju nge di da ä Däze'mi;
- XXV. Dä ma nge dä za di 'tum'bu ya mfats'i nsabi 'na jeya nge ya nthuzpä 'befi ua nu'u mi 'na ya mfats'i nge di n'tuntho pe dä madi ge hindä 'bedi ra 'tofo ge xä ts'anni pa ya mfats'i 'befi, ni di juadi xä nho; 'ne
- XXVI. 'Ne mi 'na ge xä ts'an'ä ra n'tëdi ya ts'u'tabi 'ne ya tsukuä nthenni ge xä 'torbu;

Xeki 22. 'Nangu'na ya Däze'mi nubu ja ra Ngunze'mi di 'be'to ja na ra nthokä hñä 'ne dä maxa hñu jä'i ya maxte nxadi 'be'ä dä 'to'te 'ne ya maxte nts'anna 'befi, nu 'nayu di m'be'to'bu ja nthokä hñä, 'ne na ra mfxate nthokä hñä 'ne 'na maxte nthokä ts'ukuä; nubu xä nja ra n'tëxä ts'u'tabi ya nthokä hñä di mpepu mi 'na jä'i ge ko ya nkohi hom'bu mahyoni di mpefi ge xä nts'anna ä ra Munts'i hangu dä zudi di njü'ti. Nubu ya jä'i di mfxate 'nangun'na ya nthokä hñä, dä mefi te 'be'ä dä xi'u ya Däze'mi.

NTHEKE NA HÑU

NU'Ä YA NTHEKE 'BEFI TS'U'TABI NGUNZE'MI 'NE MAXTE N'YO'TÄ TSUKUÄ

Xeki 23. Nu ra Ngunze'mi di nja ra ntheke 'befi ts'u'tabi 'ne ya mfats'i n'yo'ta tsukuä, ge xä hmambu ya ra n'tëdi ts'u'tabi, pa di mpenmanho.

Ra ngu Dägämaxte, ya 'beto nthokä hñä, ngu maxte nxadi 'be'ä dä 'to'te 'ne nts'anna 'befi, ya 'yontsukuä, ngu m'peti nthokä hñahni 'ne mi 'na ya mfats'i ge'u dä 'tëmbi ntheke 'befi ts'u'tabi. Hindä za di m'be'to nubu ja ya ntheke 'befi ts'u'tabi nu'u ya jä'i xä n'tëts'i o xä mpepu ja 'na ra ntheke ts'u'tabi o xä hmü munts'ä nthenna n'tëxä ts'u'tabi nge M'bonda nu ya xeki Hai Hyunthe ua nkua'ta Hnini ge hinxi tho'ä ku'ta jeya nubu bi 'tëts'i.

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

Ra ngu mfaxte sehe 'ne ra nxambäte nthokä nhñanhni ge ra ngunts'u'tabi; nu'ä ra 'be'to maxte 'yo'tä tsukuä, ra 'befi hogä n'to'te 'ne ra ntheke nthoni hñä, nxadi 'ne ra n'tü'ti n'tëxä ze'mi, ge'u di mfaxte bu ja ra Ngunze'mi.

Xeki 24. Ra ngu Dägämaxte, ra 'befi hoga n'to'te, 'ne ra ntheke nthoni hñä nxadi 'ne ra n'tü'ti n'tëxä ze'mi, ge'u di mpepu ja ra Munts'i.

DÄ XEKI NA MUDI

GE YA NTHEKE MFAXA TS'U'TABI

Xeki 25. Pa dä za di m'be'to bu ja ra ngu Dägämaxte, mahyoni:

- I. Ha nge njuantho mengu ä M'bonda, ge dä za ge di mpefi 'ne di 'bumanho;
- II. Nu'bu bi 'tëtsi ya xti ju'ta 'rate ma ku'ta njeya;
- III. Di kä ra tsukuä nxadi ge xti hmepia ra ts'u'tabi ge ra nhyokä hñä, ge ya xti thoä ku'ta jeya ge kä ä ra tsukuä.
- IV. Hinxti m'be'to ge di 'yambä munts'ä nthenna n'tëxä ts'u'tabi M'bonda Hai Hyunthe ua nkua'tä Hnini, 'ne hinxti ts'u'tabi nu'u na nzegi nku'ta jeya; 'ne
- V. Di kä ra tsukuä ntëxä ts'u'tabi ge ma 'na'yo.

Xeki 26. Ra ngu Dägämaxte, ge'ä di m'be'to nubu ja ra ntheke 'befi 'ne 'be'ä dä 'yo'tu hyokä hñä 'ne'u ya maxte di mpepu; jatho ge dä 'tëzpä ya 'befi 'ne dä 'yotyu mi 'na jaua:

- I. Di da ra guenda, dä mede ya uäts'ä 'ye ge ya Däze'mi 'ne dä xoxä ra tsukuä nu'bu bi nja yá 'befi ra Munts'i;
- II. Dä hmepia ya tsukuä ko ra n'tots'ä 'ye nu'bu xä hokä 'na ra hñä;
- III. Di da ra tsukuä ge ma 'be'ä xä 'to'te nu'bu mahyoni;
- IV. Dä zanni to'o ma Däze'mi pa dä thogi di ña 'ne dä man'u ya nts'anna 'befi 'ne na nhogi u ya hñä xä ts'ambi di hoki;

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

- V. Di äxu ya he'mi jabu 'na ngu 'na ya ntheke ge ya madi 'befi;
- VI. Di m'be'to 'ne di äts'i tepu ya mpe'u ya m'pefi nthokä hñä 'ne'u ngu 'yontsukuä;
- VII. Dä madi ge nu'ä ya nts'onhna hñä di da ä ra pa xä ts'anni;
- VIII. Dä xi'ä ra munts'i 'ne a to'o 'be'to hmu bu ja ra ts'u'tabi ge na nhogi u ya hñä xä ts'ambi;
- IX. Dä ma 'be'ä dä 'to'ti 'ne ya xti nkopu ja ra Munts'i 'ne to'o 'be'to bu ja ra ngunts'u'tabi, nu'ä ra tsukuä nthenni nge ga'tho nu'u mi 'na ya he'mi madi 'befi 'ne ra n'tanni ngu mfixä tsukuä, pa 'to'ti, pa dä 'tu'ti, dä za dä hnu, dä za dä 'tanni, di un'ä ra müui 'ne dä za dä hnu ya tsukuä, 'ne ra m'bets'i u mi 'na ra mfixä tsukuä hña ge ja nge ja di mba ma hoki, ge xi man'ä jä'i to'o 'be'to nu'bu ja ra m'be'tsä tsukuä Ngunze'mi;
- X. Di kuarpu hapu dä za dä hnehi ja 'na ra n'tu'tä hñä 'be'ä ja nge di mba ma hoki nubu ja na ra Munts'ä 'befi ge ga'tho ge di 'bupu ya jä'í;
- XI. Di äts'i 'ne dä ma nge 'bupu ga'tho ya mefi nubu xi 'to'tä 'na ra Muntsi 'befi ge di 'bupu ya jä'í;
- XII. Di mfaxte nge'bu mahyoni nubu xä 'to'tä 'na ra nthokä hñä, dä 'yüdi ya mfaxä nhoki 'be'ä ts'ambi nge mahyoni nubu ja ra hñä ge di mba ma hoki;
- XIII. Dä 'yo'te ya hma 'be'ä xä mefi 'ne dä ma hangu ma 'befi xi 'to'te nubu ja ra nthekä 'befi ts'u'tabi ge dä 'yapi ä ra hmü ä ra Munts'i;
- XIV. Nubu 'bui to'o xä nzo'ä nyoto pa rá 'befi u ya Däze'mi jatho dä si'ä ra Munts'i;
- XV. Dä 'yombä ra 'befi n'to'tä 'tegi njä'tä mfädi tsukuä ge ya mfixä tsukuä nthekä 'befi ts'u'tabi 'ne dä 'yo'te ya 'befi 'be'ä mahyoni;
- XVI. Dä 'yo'tu ya 'befi ge dä xi'ä ra Munts'i 'ne ra ts'u'tabi ge nu 'be'ä ts'ambi dä 'yo'te;
- XVII. Di porpe ge'bu to'o di m'bepu ja ra 'befi u ya Däze'mi ge'bu njabu dä zannä ra Munts'i;

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

- XVIII. Di m'be'to bu ja ra m'bets'ä tsukuä tengu nts'anni bu ja ra n'tëdi nge m'betsä tsukuä nuua Hai Hyunthe 'ne nu'u mi 'na ya tsukuä n'tëdi 'ne nthenni ge xä ts'anni;
- XIX. Di m'be'to bu ra n'tüdi, ra njuänni, ra m'badi 'ne ra m'bets'i nu'ä ya mfixä tsukuä jabu ja ra m'bets'ä tsukuä nge di hokä ra Ngu Dägämaxte;
- XX. Dä gäxu ya mfixä tsukuä nthokä hñä nubu ja ma peti ga'tho, nu'bu bi zon'ä ya pa xä ts'ambi ge mambu ja ra n'tëdi m'betsä tsukuä nuua Hai Hyunthe 'ne'u mi 'na ya nthenni ge xä ts'anni; 'ne
- XXI. 'Ne'u mi 'na nge xä ts'ambi dä 'torbu ja ra dä tsukuä, ya n'tëdi nthenni pa ya ngu m'bets'ä tsukuä.

Xeki 27. Pa dä za nge di hmü ja ra ngu nxadi 'be'ä dä 'to'te 'ne nts'anna 'befi 'ne ya n'yontsukuä, mahyoni nge:

- I. Ja nge di mengu M'bonda 'ne di 'bumanho 'ne di mbämhyä;
- II. Ja xti jua'tä 'rate ma hñu njeja, nu'ä ra pa dä 'tëts'i; 'ne
- III. Di kä ra tsukuä njuadi nxadi nge xti hmëpia ra ts'u'tabi ge ra nhyokä hñä 'ne di kä'ä ra 'tutsuküa ge ra n'tëdi di mpefi nhokä hñä.

Xeki 28. Ya 'be'to hmü nubu ngunxadi 'be'ä dä 'to'te 'ne ya nts'anna 'befi ja nge dä 'tëkiëi u ya 'befi dä 'yo'te 'ne ja nge dä 'yo'te nuya:

- I. Ja nge dä 'yo'tyä 'befi ge dä xi'ä ra Munts'i o ra Däze'mi ge di hokä hñä nge nu'ä xä nts'ambi dä mefi;
- II. Dä hmëpia u ya 'befi xä 'yo'tu ya Däze'mi ge'bu xä mpefi nge ra n'yü'täte;
- III. Di äts'i 'be'ä n'tadi 'ne hangu nts'anni di nju ge nubu ja 'na ra njuänna hñä pa dä za dä mba ma hoki;
- IV. Di xadi, di äts'i 'ne di adi u ya mfixä tsukuä nge xä ts'ambi di hoki u ya hñä 'nangu'na;
- V. Dä 'yadi nge 'be'ä dä 'to'te pa di nho'ä ra hñä ge'ä xi ts'anni ko ra n'tëdi;
- VI. Dä zanni tepu di za di hokä ra hñä 'ne dä 'yü'tä ra Däze'mi nthokä hñä;

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

- VII. Dä 'yo'tyä nts'anni ge ja di pe'ti u ya nhogi hñä, nu'bu xi man'ä ra Däze'mi xä sifi di peti ya mfixä tsukuä;
- VIII. Ko ra mfatsi ä ra Ngu Dägämmaxte, dä madi dä mba ma da'u ya nts'ohnate nu'ä ra pa bi ts'ambi;
- IX. Dä 'tapä u ya Däze'mi nthokä hñä, ya tsukuä nubu hüts'i 'be'ä xä mba n'to'te nge mahyoni bu;
- X. Dä da ya tsukuä ge maa 'be'ä xä 'to'te nu'bu mahyoni;
- XI. Di xadi 'ne di hoki ya hñä 'ne ya n'toxä hñä mahyoni nubu ja ra n'tütäte o dä 'yadi dä mba ma hoki ya hñä ge xä ts'ambi;
- XII. Di äts'i 'ne dä hyuspi 'be'ä mahyoni ge ya nts'anni 'be'ä bu ja 'na ra nts'ekä hñä ge xi thuzpa bu mi 'na ja ya nthokä hñä;
- XIII. Dä 'yo'tya 'befi ge ra mpaha a ra nthoni mfädi, dä sambi 'be'ä dä 'yo'te, dä 'tüti, dä bädi 'ne dä 'yüdi 'be'ä n'tote bu ja ya n'tëxa ts'u'tabi;
- XIV. Dä madi 'ne di mfaxte ha di 'tu'ti, nthanhni, 'na m'badi 'ne dä m'bets'i u ya mfixä ts'ukua ge jabu ja ra m'bets'ä nthokä hñä; 'ne
- XV. 'Ne'u mi 'na ja nge dä 'yo'te 'ne ts'ambi dä 'yo'te nge mambu ja ra n'tëdi tsukuä, nuna ra tsukuä nthenni jaua 'ne'u mi 'na xä ts'ambi ge dä ma n'to'te.

Xeki 29. Ya 'Be'to Nthokä Hñä dä 'yëxu ra Däze'mi ja nge di hokä ra hñä ge xä ts'ambi di hoki 'ne ja nge dä 'yotyä jaua:

- I. Dä hyüxpü ja ra he'mi nthokä hñä, 'be'ä xä hyoni nubu ja ra njuänna hñä, hñapäte n'tëxä ts'u'tabi, 'ne 'be'ä xä ts'ambi di nju'tä ts'oki, ge xi n'tumbä'ä;
- II. Dä mba ma darpi u ya 'be'to ra Ngu Mfaxte Xadi 'be'ä dä 'to'te 'ne Nts'anna 'befi ge xi ts'amba ä ra nthokä hñä, nu'u ya hñä 'be'to xä hñoni nubu ja ra 'tuxeki nge ya mambu ja ra xeki 58 'tuxeki II ge ra Nthenni jaua;
- III. Di m'be'to 'ne di äts'i 'na ngu 'na u ya nts'anna hñä ge xi n'tüm'bu ja 'na ra nthokä hñä di mba ma da nu'ä ra pa xä ma nts'anni;
- IV. Di mba ma 'yombi'bu 'be'ä xä ts'ambi ha di mba ma hoki 'na ra nthokä hñä;

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

- V. Dä mba ma petsi ya mfixä tsukuä nge xä nts'ambu ja ra nthokä hñä;
- VI. Dä 'baxä rá hmü bu ja ra nheke n'to'tä tsukuä njä'tä mfädi ge nu'ä ra nts'ekä hñä xä mba ma hoki nubu ja ra Munts'i, dä ma nthuts'i bu ja ra tsukuä ts'u'tabi bu ja ra Ngunze'mi;
- VII. Di mfxate ha di 'tu'ti, di nthahni, ra m'badi 'ne ra m'bets'i u ya mfixä tsukuä jabu ja ra 'bets'ä tsukuä ge pa ma hoki bu ja ra nthokä hñä; 'ne
- VIII. Dä gäxu ya mfixä tsukuä nthokä hñä nubu ma peti ga'tho, nu'bu bi zon'ä ya pa xä ts'ambi ge mambu ja ra N'tëdi 'Betsä tsukuä nuua Hai Hyunthe 'ne'u mi 'na ya nthenni ge xä ts'anni.

Xeki 30. Nu'u ya hmü N'yontsukuä dä 'tapi ge di mfxate bu ja ya Nthokä Hñä 'ne dä zä nge dä 'yo'te:

- I. Dä gäni nge ra 'ye ä ra Maxte nxadi 'be'ä da 'to'te 'ne Nts'anna 'befi ge ra nthokä hñä di nthui, nu'u ya nkohi pa dä 'yo'tya nts'ohnate 'ne dä 'yadi ge di mba ma hoki ya hñä;
- II. Jatho ge dä 'tëkëibi ä rá 'befi dä 'yo'te;
- III. Dä 'yo'te ya nts'ohnäte ge ra pa dä ts'ambi, dä hyuxpu ja ra mfixä tsukuä 'be'ä ni nthui;
- IV. Dä 'yadi nge di mba ma hoki ya hñä xä nsifi 'ne dä xoxä ya tsukuä;
- V. Di da guenda 'be'ä ma mfixä tsukuä di n'tunni, 'ne 'be'ä di 'yo'te pa di hoki nubu ja ra Ngu Dägämaxte;
- VI. Dä 'yo'te 'be'ä mahyoni pa dä 'to'ti bu ya n'to'tä njä'tä mfädi ge 'be'ä xä n'to'te bu ja ya ntheke 'befi ts'u'tabi nubu di mfxate;
- VII. Dä 'yo'te ya 'befi xä ts'ambi, ko ra mfats'i ra Ngu Dägämfxate 'ne ra ngu ts'u'tabi; 'ne
- VIII. Dä hyüts'i ya nts'onna hñä ge dä ma n'to'te, nubu ja ra he'mi madi 'befi ja bu ja ra Ngu Dägämaxte.

Xeki 31. Nu'ä ja nge dä 'yo'te ya maxte Nthokä hñä gehya jaua:

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

- I. Dä 'yo'te 'be'ä mahyoni pa dä 'to'ti ko ra njä'tä mfädi 'be'ä xä n'to'te bu ja ya ntheke 'befi ts'u'tabi nhokä hñä nubu ja nge di mfxate;
- II. Dä jäspä ya tsukuä 'be'ä xä 'to'te nubu ja ya mfixä tsukuä ge xä n'tüni nu'bu xä nja 'na ra njuänna hñä;
- III. Dä hmëpia 'ne dä thüzpä rá 'bede u ya nkohi njäspi bu ja ya mfixä tsukuä nthokä hñä;
- IV. Di mfxate bu ja ra nthokä hñä, 'ne di äts'i 'be'ä n'tadi 'ne hangu ja nge di nju o di nju'ti pa dä za dä mba ma hoki ä ra njuänna hñä;
- V. Di mfxate ä ra nhogi u ya nts'anna hñä ge xä ts'okpi, 'ne di ze'u ya Ngu Nxadi 'be'ä dä 'to'te 'ne Nts'anna 'befi ge di mpepu;
- VI. Dä 'yote ra n'tu'ti, ra nhuanhni, ra m'badi 'ne ra m'bets'i nu'ä ya mfixä tsukuä jabu ja ra m'bets'ä tsukuä nge di hokä ra Nthokä hñä; 'ne
- VII. Dä 'yotmi 'na ya 'befi ge dä xi'ä to'o 'be'to bu ja ra Nthokä hñä nubu hapu di mpefi.

Xeki 32. Nu ra Mpeti nthokä hñä ge ja nge dä 'yo'te:

- I. Dä gäni ga'tho ya tsukuä ge bi 'bembä ä ra Ngunze'mi, o mi 'na ntheke 'befi nge jabu;
- II. Nu'bu bi gan'ä ä ya tsukuä 'bexke dä sifi to'o ni 'yëhe dä gäni;
- III. Nu'bu xä nzo'u ya tsukuä njuänna hñä, ja nge dä xi'ä ra hmu ra Ngu Dägämaxte;
- IV. Dä 'yo'tä ra 'befi n'to'tä tsukuä ko ra 'tegi njä'tä mfädi ge mahyoni bu ja 'na ra njuänna hñä dä gan'u;
- V. Dä mba ma da ya tsukuä ge xä gäni ja ra ntheke nts'anni;
- VI. Dä hyuxu ya tsukuä nubu ja ra he'mi m'badi 'befi jabu ja ra Ngu Dägämaxte;
- VII. Dä 'yo'tu ya 'befi 'be'ä dä sifi ko na mfats'i ä ra Ngu Dägämaxte; 'ne
- VIII. 'Ne'u mi 'na n'thozpe ge di 'yo'te 'ne ts'ambi dä 'yo'te nge huxpu ja n'tëdi, nuna ra tsukuä nthenni jaua 'ne 'be'ä mi 'na hma nge dä 'to'te.

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

Xeki 33. Nu ya N'yontsukuä 'ne ä ra mpe'ti Nthokä hñä dä 'yo'tä 'befi 'be'ä dä xi'ä ra Ngu Dägämaxte.

DÄ XEKI NA YOHO

NU YA NTHEKE 'BEFI MAXTE

Xeki 34. Nu'ä ra Däze'mi hmü ts'u'tabi di nja 'na ra ngu maxte n'to'tä tsukuä sehe 'ne na ntheke xambä n'tëdi nts'u'tabi, 'ne gehya 'be'to nzäi di mfaxte.

Nu ra Ntheke 'Yombä Hñä 'ne N'tüdi ne'u di mpepu ja ra Ngunts'u'tabi 'ne di mfaxte ga'tho bu ja ya 'befi nubu ja ra Nguze'mi.

Xeki 35. Nu'ä ra hmü Ngu mfaxte sehe ra Ngu Ts'u'tabi jatho ge dä 'yo'te:

- I. Dä xi'ä ts'u'tabi, ge ya n'tadi, nge, 'be'ä dä 'yadi 'nangun'na u ya ntheke jabu ja ra Ngunze'mi.
- II. Dä gäni 'ne di un'ä ra tsukuä ge di xi'ä ra hmü;
- III. Dä 'badi 'be'ä xä 'to'te 'ne ya nkohi xi m'bombu ja ra Ngu ts'u'tabi nge ra Ngunze'mi jatho di n'to'te;
- IV. Di 'be'to ja ra n'tü'ta 'befi to'o hmü nubu ja ra Ngu ts'u'tabi.
- V. Di m'be'to ha ni n'tu'ti, nthanhni, m'badi 'ne ra mbets'i mfixä tsukuä nge jabu ja ra njä'tä tsukuä ja nge dä mba ma da nubu ja Ngunts'u'tabi;
- VI. Dä mba ma thoki ya mfixä tsukuä ja ra Dägä m'bets'a tsukuä nu'bu bi zon'ä ya pa xä ts'anni, 'ne dä thanhni 'ne mambu ja ra N'tëdi 'bets'ä tsukuä nu'ä Hai Hyunthe, 'ne mi 'na nthenni, dä za dä mba n'to'te; 'ne
- VII. 'Ne nu'u mi 'na dä xi'ä ra hmü nubu Ngunts'u'tabi.

Xeki 36. Nu'ä ra Maxte N'tëdi Ts'u'tabi nubu ja Ngunts'u'tabi ja nge dä 'yo'te:

- I. Di un'ä nxadi n'tëdi ts'u'tabi nu'ä ra Ngu ts'u'tabi ne'u mi 'na ya ntheke 'befi jabu ja ra Nguze'mi;

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

- II. Dä 'yo'ti ya tsukuä nu'bu dä thuts'i 'be'ä dä 'yo'te, ya nkohi 'ne go nu'ä ma tsukuä ts'u'tabi mahyoni ge dä 'ya'ä ra Ngunze'mi pa dä 'yo'te ga'tho ya 'befi;
- III. Nu'ä ra n'tadi n'tëdi ts'u'tabi 'ne ya mfaxte ja di n'to'te ge ya 'befi nts'anni bu ja 'tuxeki ll hon'tä go ndä'ä ni ts'u'tabi M'bonda, xeki Hai Hyunthe, nkua'tä Hnini o ntheke ts'u'tabi di manda sehe;
- IV. Dä 'yadi nge dä mba nthuts'i bu ja ra tsukuä ts'u'tabi, tsukuä nthenni, nkohi 'ne'u mi 'na ya Tsukuä Ts'u'tabi nts'anni ge man'ä ra Munts'i, nuua Hai Hyunthe.
- V. Dä zanni 'ne di m'be'to bu ja ya m'peti nu'ä ra 'Tumunts'i di Äts'i 'be'ä Nts'anni 'ne Munts'i ya hñä xä nthoki, 'ne dä za nge dä xi'ä ra Munts'i ha di nho'u ya hñä 'ne 'be'ä xi nts'anni ge ts'ambi tsa di thokpi, pa dä mba ma hoki 'ne nzegei dä thuts'i 'bu ja ra tsukua ts'u'tabi;
- VI. Di äts'i ya n'tëdi 'ne 'be'ä nts'anni bu ja ra n'tëxä ts'u'tabi, ra tsukuä nthenni bu 'ne ya n'tunthenna tsukuä ge mahyoni bu ja ra Ngunze'mi, zantho dä mba ma juati, 'ne dä za da ma n'tadi dä mba ma padi nu'ä hingi hnumanho;
- VII. Di äxu ya n'tëdi n'tëxä ts'u'tabi 'ne ya nthenni tsukuä mfaxte M'bonda 'ne mi 'na ya Xeki Hai M'bonda pa dä thini 'ne dä thuzpä ra hogä n'to'te 'ne 'naigu di nja ya n'tëdi;
- VIII. Dä 'yäts'i, dä nu xä nho 'ne di hoki ya n'tëdi n'tëxä ts'u'tabi ua M'bonda 'ne mi 'na ya Xekä Hai M'bonda nubu ja ra xi'to web ge ra Ngunze'mi;
- IX. Dä ts'anni, 'ne di m'be'to 'ne dä hyoni ha di nja pa dä thon'u ya pongähña ge'u ya hñä ntheke 'befi ts'u'tabi o ya mfaxte ge mahyoni bu ja ra ntheke 'befi Ngunze'mi;
- X. Di peti xä nho, dä huahni, dä m'badi 'ne dä 'bets'i nubu ya mfixä tsukuä jabu ja ra 'bets'a tsukuä ja nge dä mba ma hoki bu ja ra nheke;
- XI. ()

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

- XII. Di thoki ra mfixä tsukuä nubu ja ra Dägä 'bets'ä tsukuä nu'bu bi zon'ä ya pa xä ts'ambi 'ne ra hnehi mambu ja ra N'tëdi ya M'bets'ä Tsukuä nuuä Hai Hyunthe 'ne mi 'na ya nthenni tsukuä ge dä za dä ma n'to'te; 'ne
- XIII. Nu'u mi 'na dä xi'ä ra hmü nubu ja ra Nguts'u'tabi.

Xeki 37. Nubu ja ra Ntheke N'yomhña 'ne N'tüdi jatho nge dä 'yo'te nuya:

- I. Di 'be'to bu 'bepu di nsixu ra Ngunze'mi 'ne nu'u ya mefi, nu'ä ya n'yomhña 'ne'u mi 'na di mpepu ja ra n'tëxä ts'u'tabi;
- II. Di datyä ya hña 'ne ya 'befi ja nge dä 'torbu ja ra Ngunze'mi nu'ä ra pa ra ts'ambi;
- III. Jatho ge dä xi'u di mpepu ja ra Munts'i nu'u ya nthuts'i hña nge ra n'tëxä ts'u'tabi dä 'yo'te ya n'yomhña;
- IV. Di hoki 'be'ä ja nge dä man'u ya N'yomhña 'ne mi 'na nge ja dä hmambu ja ra Ngunze'mi;
- V. Di hoki 'be'ä dä mba nthüzpi ä ra Tsukuä mahyoni nubu ja ra Ngunze'mi;
- VI. Di mfaxte bu ja ra Ntheke nthoni mfädi, Dä sambi 'be'ä dä 'yo'te 'ne dä 'Tü'ti ha di nja ra N'tëxä Ts'u'tabi nu'bu bi n'to'te ya nts'anna nxadi 'ne mi 'na 'be'ä di njabu ra Nguze'mi;
- VII. Dä mba ma umbä ra ts'edi ha di hnu'ä ra Ngunze'mi, dä ma n'tüdi 'be'ä ts'ambi dä 'yo'te 'ne ha di 'yo'te ya 'befi;
- VIII. Di pedi ä ra xi'to web nge ra Ngunze'mi, ya xi'to twitter, Facebook 'ne'u mi 'na ga'tho ya xändä hña, 'ne di m'be'to bu ja mi na ja nheke nge di hyon'yä hña ko ra nkohi ya N'tëdi, ya Tsukuä Nthenni ne'u mi 'na ya nthenni bu ra Ngu ze'mi ge 'bexke dä 'yo'te 'ne dä 'yüdi;
- IX. Dä dä'ä ya n'yanni nubu ja ya xi'to ts'u'tabi Ngunze'mi, ko ya mfats'i mi 'na ya ntheke jabu;
- X. Dä 'yüdi nge 'be'ä mahyoni nge hingi hnumanho 'ne di jamansu u ya Hnini 'ne'ä ya 'tuhnini mengu ua Hai Hyunthe nu'ä ra hña ge ña ya jä'i;
- XI. Dä peti njuantho, dä huahni, ra m'badi 'ne ra 'bets'i ra mfixä tsukuä, ge jabu ja ra 'bets'ä tsukuä nu'ä ja nge di mba ma hoki bu ja ra nheke;

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

- XII. Di mba ma thoki ya mfixä tsukuä nubu ja ra Dägä 'bets'ä tsukuä nu'bu bi zon'ä ra pa bi ts'anni 'ne dä then'ä ra N'tëdi ya 'Bets'ä Tsukuä nu'ä Hai Hyunthe 'ne'u mi 'na dä za dä 'yo'te;
- XIII. Dä 'yo'te ya 'befi xä nts'ambä ra Munts'i 'ne ra Ngunts'u'tabi, 'ne hon'ta go 'be'ä ma 'befi xä ts'ambi; 'ne
- XIV. **(XII)** Nu'u mi 'na ni 'bombu ja ya n'tëdi ts'u'tabi, hogä nhogi 'ne ya tsukuä nthenni.

Xeki 38. Nu ra Ngu hmü ya Maxte ge ra nheke ge jatho nge dä madi 'ne di äts'i 'be'ä ga'tho ya mpefi mahyoni bu ja ra Ngunze'mi, ge di äts'i 'be'ä mambu ja ra nju meñu, njuantho 'to'te, otmanho, nitho, hogä mfëni 'ne n'tormanho.

Pa dä za di mpefi, di mfaxhui ä ra 'Tuhmü 'Bede Meti 'ne ra Ngu meti, ra 'Tuhmü Ngun'befi, 'ne ya Ntheke Mpetä Mpefi 'ne Ga'tho ya 'Befi jabu pa dä 'yotmanho ha di nja rá 'befi.

Xeki 39. Pa dä za di hmü bu ja ra Ngu Maxte, mahyoni:

- I. Ha nge xti 'bukua M'bonda, di m'bumanho 'ne di bämhña; 'ne
- II. Di kä ra tsukuä njuadi nxadi 'ne ra tsukuä n'tëdi 'befi, maxte mfädi mpefi o mpede meti o ge'ä ma 'na di nthëui;

Xeki 40. Nu ra hmü Madi Mpefi ja nge dä za dä 'yo'te:

- I. Di uni 'ne dä madi u ya mpefi, ya meti 'ne ya jä'i, nge mahyoni pa dä 'yotmanho ya 'befi nubu Ngunze'mi:
- II. Di hokä 'na ra ts'anni hangu ra 'Tofo dä Gu nubu ja ra Ngunze'mi 'ne dä 'yüti ä ra hmü ngunts'u'tabi;
- III. Dä zanni hangu dä gu 'ne dä ma'u ya 'tofo di n'tünni nge ra nkohi ra hmu Ngunts'u'tabi;
- IV. Dä hyoni hapu dä dai ya mpefi 'ne mi 'na 'be'ä ga'tho mahyoni nubu ja ra Ngunze'mi, dä ne'ä ra n'tëdi 'be'ä tsa nge dä dai;

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

- V. Di m'be'to bu ja ya 'befi 'ne dä 'badi u ya mefi nubu ja ra Ngunze'mi
- VI. Di pedi 'ne dä madi ä ra tsukuä nthuxä mpefi 'ne mi 'na ya 'tegi njä'tä mfädi nubu ja ra Ngunze'mi;
- VII. Dä 'yo'tä 'na ra tsukuä nubu hapu hüt's'i ha di mba ma hoki ya hñä, ya 'tuntheke mfats'i 'ne ga'tho nubu ja ra Ngunze'mi;
- VIII. Dä 'yo'te rä nkohi ko na ra hmü Ngunts'u'tabi nu'u ya hñä ts'ambi nge di hoki;
- IX. Dä 'yo'te 'na ra ts'anna 'befi 'ne dä thuzpä ra thühü to'o ga'tho di mpepu ja ra nthokä hñä, 'na ngu 'na ya 'tuntheke 'befi 'ne dä nu hangü ra 'tofo ts'ambi di nju'ti nubu ja ra Ngunze'mi;
- X. Dä 'yüti 'ne dä 'yanni ä ra hmü Ngunts'u'tabi, nu 'be'ä xä ts'anni nge dä 'yapä ra dats'u'tabi;
- XI. Di hoka 'na ra tsukuä nge dä ma 'be'ä ga'tho xi 'yo'te ge dä 'yapa ra Munts'i o to'o di hmü nubu ja ra Ngunts'u'tabi;
- XII. Zäntho dä xi'ä to'o ra hmu bu ja ra Ngunts'u'tabi, 'ne di da ya guenda 'be'ä ga'tho xä hyoni ge ya ra 'befi'ä;
- XIII. Di mpemanho pa di nja manho ra 'befi 'na ngu 'na ya Nheke ge xä n'tünni:
- XIV. Jatho nge dä thenni 'ne dä 'yo'te 'be'a mambu ja ya n'tëdi ge xi ts'anni, ge na madi, u ya mefi, ya mpefi 'ne ra 'tofo;
- XV. Di hoka 'na ra tsukuä 'ne dä ma ha di gu ä ra 'tofo, dä dai 'be'ä xo mahyoni 'ne di n'kä nge pädi dä 'badi u ya 'tofo xä ts'ambä ä ra Ngunze'mi;
- XVI. Di n'to'te 'na tsukuä 'ne dä thaj 'be'ä mambu nge dä dai ra Ngunze'mi, 'ne ne'ä ra n'tëdi ge xi ts'ambä ra n'taj;
- XVII. Dä zambi 'be'ä ja nge dä mefi 'ne dä m'be'to 'nangun'na ya 'befi dä 'yo'tu ya mefi nge di zedi;
- XVIII. Di porpä a ra Ngunze'mi nu'bu xä nzanni 'be'ä dä dai nu'u ya jeya nge dä 'yo'tä ra 'befi;
- XIX. Dä madi ra n'tu'ti njuäntho, nthahni, m'badi 'ne 'bets'i nu'u ya mfixä tsukuä ge jabu ja ra 'bets'ä tsukuä nge ja di hokä ra Ngunhmu;

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

- XX. Di thokä ra mfixä tsukuä nubu ja ra Dägä 'bets'ä tsukuä, nu'bu bi zon'ä ra pa 'ne 'be'ä mambu ja ra N'tëdi 'Bets'ä Tsukuä nuua Hai Hyunthe 'ne mi 'na 'be'ä ga mambu; 'ne
- XXI. Nu'u mi 'na ya 'befi nge xi ts'amba ra Munts'i 'ne'ä ra hmü nubu ja ra Ngunze'mi.

Xeki 41. Pa dä za nge di nhmü nubu ja ra Ngun'tuntheke 'Bede 'Tofo 'ne ra Ngun'tuntheke Mefi ne'u mi 'na ga'tho ya 'befi ge mahyoni;

- I. Jatho xti 'bukuä M'bonda 'ne di m'bumanho 'ne ra bamhyä; 'ne
- II. Di kä ra tsukuä nguaxadi 'ne xti 'tünna ra 'tutsukuä n'tëdi 'befi, nge ra nxadi 'bede o mi 'na ya nxadi ge di ntheui.

Xeki 42. Dä 'yo'te 'be'ä dä xi'ä ra Hmu u 'Yo'tä Tsukuä 'ne dä za nge dä 'yo'te 'be'ä jaua:

- I. Di ze'u ya mefi n'tëdi ts'u'tabi nge dä 'yo'tä 'na ra tsukuä ha di mba ma hoki 'na ra ñahni 'ne ha di mfatsi ko 'na ra 'tegi njä'tä mfädi pa di hoka nihi thoho 'be'ä ja nge di n'to'te nubu ja ya ntheke 'befi ts'u'tabi;
- II. Di hoki 'ne dä 'yu'ti xä nho 'be'ä ga'tho mahyoni 'bu ja 'na ra njuänna hñä;
- III. Dä zanni 'ne dä 'yo'tä 'befi bu ja ra njä'tä mfädi pa dä 'bets'ä xä nho ya nhma nu'u 'na ngü 'na ya ntheke ja ra Ngunze'mi;
- IV. Dä madi 'ne nzä'i di padi ä ra xi'to web nubu ja ra Ngunze'mi, 'ne di m'be'to bi nu'u mi 'na ya ntheke, di kuati u ya tsukuä 'be'ä ga'tho njabu 'ne dä dennä ra nkohi N'tëdi, Tsukuä Nthenni, 'ne 'be'ä ts'ambi nge dä 'torbu ja Ngunze'mi nge dä 'yo'te 'ne di 'yombi nu'ä ra pa ts'ambi;
- V. Di umbä 'be'ä ga'tho dä thoni 'ne ä ra internet;
- VI. Dä xambi 'ne dä 'yüti ha di nhoki, 'ne 'bepu di mpepi ya 'tegi njä'tä mfädi nge jabu ja ya ntheke bu Ngunze'mi;
- VII. Dä madi pa hindi nts'oni ya mpefi njä'tä mfädi ge jabu ja ra Ngunze'mi;
- VIII. Dä 'yo'ta 'na ra tsukuä nge dä ma 'be'ä ga'tho xä 'yo'te nge xä 'yapä ra Munts'i, ge to'o 'be'to bu ja ra Ngunts'u'tabi o ge ra Hmu Ntheke Mfaxe;

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

- IX. Dä hyoni 'be'ä dä 'yo'te pa di nja manho ra 'befi nubu ja ra ntheke di mpefi;
- X. Dä xambä'u 'nangu'na ya ntheke jabu ja ra Ngunze'mi dä xambi ha di 'badi, ha di 'bets'i ya mfixä tsukuä ko ra njä'tä mfädi nubu Ngunze'mi;
- XI. Di 'be'to 'ne dä madi njuäntho n'tu'ti, nthahni, m'badi 'ne 'bets'i u ya mfixä tsukuä ge jabu nheke ja ra 'bets'ä tsukuä;
- XII. Di thokä ga'tho ya mfixä tsukuä nubu ja ra Dägä 'bets'i mfëni, nubu ya xi zon'ä pa 'ne dä denni 'be'ä mambu ja ra n'tëdi 'bets'ä tsukuä Hai Hyunthe 'ne 'be'ä mi 'na xä nts'anni;
- XIII. Dä 'yo'te ya 'befi ge xä xi'ä ra Munts'i, ra Hmu Ngunts'u'tabi o ra hmu maxte, ge nu'ä 'be'ä xä ts'ambi dä 'yo'te; 'ne
- XIV. Nu'u mi 'na ya 'befi di 'yëpu dä ts'u'tabi, mambu ya n'tëdi 'ne ya nthenni.

Xeki 43. Pa di Hmu'bu ja ra N'tuntheke Hogä N'to'te, mahyoni:

- I. Ge xti 'bukua Hyunthe, di 'bumanho 'ne ra bämhyä; 'ne
- II. Di kä ra tsukuä nguaxadi 'ne ra 'tutsukua n'tëdi 'befi, 'ne xti m'pe'ä goho njeya.

Xeki 44. Nu'ä ra 'Tuntheke 'Totmanho ja nge dä 'yo'te nuya jaua;

- I. Dä hyuts'i 'ne di hoki xä nho ra nhma ge dä 'tapu ja ra Ngunze'mi nge 'na ngepu ja ra Portal ga'tho M'bonda N'totmanho, ra 'behna hña njä'tä mfädi 'ne nuse;
- II. Di peti, 'ne dä zanni 'be'ä ma nhma nge dä 'yüdi 'ne ya tsukuä nts'edi bu ja ra Ngunze'mi;
- III. Dä gäni, dä 'yadi 'ne di thoki 'na ngü 'na ya tsukuä n'tadi nhma gepu ja ra Ngunze'mi;
- IV. Dä hyuts'i 'be'ä ga'tho 'torbu ja ra ntheke 'befi;
- V. Dä maxu ya jä'i nge dä 'yo'te ya tsukuä n'tadi nge dä za di 'tünna nhma o dä za dä xifi to'o ni mefi ja nge dä da'ti;
- VI. Dä 'yo'te 'be'ä mahyoni bu, pa dä 'turpa guenda ya tsukuä n'tadi, pa di thokpä ra nhma;

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

- VII. Di ünna tsukuä ts'ohnäte to'o ga'tho dä 'yadi;
- VIII. Dä xi'ä ra 'Tumunts'i Hogä N'to'te 'be'ä n'to'te bu pa dä 'bonmanho o dä tho'ä nihi thoho u ya tsukuä n'tadi nge ra nhma;
- IX. Dä 'yo'tä 'na ra nthüts'i nge ga'tho ya tsukuä n'tadi ge dä bädi ä ra nhma, ya nthädi, na m'boni, na müui ra n'to'te 'ne ra m'behni;
- X. Dä 'yombi 'ne dä 'yo'tmi 'na ya hogä n'to'te hña , 'ne dä zanni ge ga'tho dä za dä hyoni;
- XI. Dä 'yo'te 'ne dä 'yu'ä ra hogä n'to'te nubu mbo Ngunze'mi;
- XII. Dä 'yo'tä n'tüdi njuäntho, nthahni, m'badi 'ne m'bets'i nu ya mfixä tsukuä jabu ja ra 'bets'ä tsukuä ge pa ma hoki bu ja ra nheke;
- XIII. Di thoki ä ya mfixä tsukuä nubu ja ra Dägä 'bets'ä tsukuä, nu'bu mi zon'ä ra pa bi ts'ambi 'ne 'be'ä mambu ja ra N'tëdi 'Bets'ä Tsukuä nuua Hai Hyunthe 'ne'u mi 'na xä ts'anni; 'ne
- XIV. Nu'u mi 'na mambu ja ra nthenna n'tëdi ge nts'ambi di nja.

Xeki 45. Nu ra Ntheke Nthoni Mfädi, Sambi 'be'ä dä 'yo'te 'ne N'tüdi N'tëxä Ts'u'tabi ngepu ja ra ntheke 'befi ge ni manda bu ja ra Ngunze'mi, ge'ä ja nge dä 'yo'tä nthoni mfädi, dä n'tüdi, dä 'yüti dä ts'ambi 'ne dä bädi xä nho 'be'ä dä 'yo'te 'na ngü 'na u ya mefi nubu ja ra Ngunze'mi, 'ne'u ya n'tedi bu ja ya Munts'ä bämhyä 'ne ga'tho ya jä'i.

Di mpefi ge ra Dä ngunxadi pa Ga'tho, di mfaxu ä ra Nxadi Hai Hyunthe, di 'tun'ä ra ts'edi ge di un'ä ra dä ngunxadi, ge ya xi ts'amba nhma bi un'ä ra dä tsu'tabi 'ne ëzpa ra n'to'te.

Xeki 46. Nu'ä ra ntheke dä za di mpepu u ya jä'i xambäte 'ne hyoni mfädi ge xä ts'amba ra nthenni bu 'ne xti man'ä ra Munts'i bu ja ra Ngunze'mi.

Xeki 47. Pa dä za di hmu nubu ja ra Nheke Nthoni Mfädi, Nts'ambi 'be'ä dä 'yo'te 'ne ra N'tëdi N'tëxä Tsu'tabi, mahyoni:

- I. Na mengu ua Hyunthe, di 'bumanho 'ne di bämhyä; 'ne

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

- II. Di kä ra tsukuä njuaxadi 'ne ra 'tutsukuä n'tëdi 'befi ge ra nhokä hñä, 'ne ja nge xti mpefi goho jeya ä ra 'befi'ä.

Xeki 48. Nü to'o hmü bu ja ra Nguntheke 'befi heke Nthoni Mfädi nsambi 'be'ä dä 'yo'te 'ne N'tü'ti ja di 'Tëxä ra Ts'u'tabi ja nge dä 'yo'te nuya jaua:

- I. Di porpe nge ra maxte thoho bu ja ra Nguntheke 'befi;
- II. Dä ma 'be'ä dä 'torbu ja ra 'befi nxadi 'ne ra n'tetui ä ra Nguntheke 'befi;
- III. Dä 'yo'tä ra Tsukuä Nthenni pa nuse bu ja ra Nguntheke 'befi, 'ne da 'yü'ti pa dä dapra mü'ui a ra Munts'i nubu ja ra Ngunze'mi;
- IV. Dä hoki 'ne dä 'yüdi ha di nja ra 'befi dä 'yo'te, ra nts'anna 'befi 'na jeya, ya 'tunthenna tsukuä 'ne mi 'na ya nthenni n'tëdi bu ja ra Nguntheke 'befi, 'ne dä 'yü'ti pa dä dapra muui a ra Munts'i;
- V. Dä 'yü'tä ra Nguntheke 'befi nu ra müdi nts'anna 'befi nge hangu dä gu 'na jeya, pa dä dapra mü'ui 'ne dä thüzpabu hangü dä gu nubu ja ra Ngunze'mi;
- VI. Di 'be'to bi, fadi 'ne dä ma ja di n'to'te 'ne mba ma hoki ya tsukuä nxadi, pa mahyoni bu ja ra däxadi, ge'ä ts'ambi ge dä 'yo'tä ra Nguntheke 'befi;
- VII. Di 'be'to bi, fadi 'ne dä ma 'be'ä di n'to'te, nubu ja ra nts'anni, hogä n'tu'ti, 'ne di pepu ya ts'anna 'befi ge dä 'tüti, dä bädi, 'ne dä bähmi 'na ya mfädi;
- VIII. Di 'be'to bi 'ne dä madi pa ra nts'anna 'befi 'bepu di 'yo'tä ya nts'anna 'befi nthoni mfädi nge dä gü'ta ra Nguntheke 'befi, ko ra nkohi u ya nthenna tsukuä nge xi thokpa u ya Munts'i nubu ja ra Ngunze'mi;
- IX. Dä huahni, 'ne dä hyoni to'o di pepu di m'be'to 'ne dä ma'u ya mefi xambäte 'ne ya hyoni mfädi nubu ja ra Nguntheke 'befi, ge xi thokpa u ya Munts'i nubu ja ra Ngunze'mi;
- X. Di un'u ya tsukuä njuadi xadi ge 'be'ä ma nxadi xi 'yo'te, nge nu'ä ra dä xadi di n'tümbu ja ra Nguntheke 'befi;
- XI. Di un'ä ra muui 'ne xi hüs'i 'be'ä xä n'to'te, tsukuä 'be'ä xä 'yo'te 'ne'u mi 'na ya tsukuä ge di un'ä ra Nguntheke 'befi nge xi ma nge ya xi jua'ä ra n'tüti, nxadi 'ne mfädi ma 'na;

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

- XII. Di ünni 'na ra mü'ui ya tsukuä nxadi ge i jabu ja ra m'bets'ä tsukuä ra Nguntheke 'befi;
- XIII. Dä madi u ya he'mi gepu Nthuts'i ya N'tanna Xadi 'ne ra Ntheke Nthuts'i ya tsukuä 'be'ä xä 'to'te'ne mi 'na ya Tsukuä Nxadi 'ne'u mi 'na dä hyombu ja ra Nguntheke 'befi pa di mpefi;
- XIV. Dä zanni 'ne di 'be'to bi n'to'te ya hogä nhñani, 'tumunts'i nhñani, hñani thoho, 'ne tengu ya munts'i ja nts'edi, ngo pa ts'u'tabi, pa dä fädi ä ra n'tëxä ze'mi ge xi thok'u ya Munts'i;
- XV. Di hoka ya n'tëdi ya hoga n'tu'ti ja di mpepu ja ra m'bets'ä tsukuä Ngunze'mi 'ne dä madi tepu di mpefi;
- XVI. Di 'be'to 'ne dä madi u ya ngu nge xä ts'ambi dä 'tor'pu 'befi nxadi 'ne dä nthoni mfädi bu ja ra Nguntheke 'befi;
- XVII. Di 'be'to 'ne di äts'i tepu xä n'tu'ti 'ne ra mefi ra mpefi nubu ja ya njä'tä mfädi, nu'ä ra xi'to njä'tä mfädi, 'tunjä'tä mfädi jabu 'ne'u mi 'na ya pefi 'tegi jabu ja ra Nguntheke 'befi;
- XVIII. Di mba ma thetibi ä ra Nguntheke 'befi ko mi 'na ya ntheke xadi, nxadi mfëni 'ne ra nthoni mfädi ya munts'a jä'i tho 'ne'u mi 'na ya munts'i;
- XIX. Di 'yümbi 'ne dä 'yadi ä ra nthüzpi ya nkohi nge ya mfats'i, ge xi thotkä ra Munts'i;
- XX. Di 'be'to bi 'ne di äxu ya 'befi ge n'to'te tho 'ne ya 'befi nxadi, 'ne tengu bu 'bui to'o xä ma 'bats'i nubu Ngunze'mi;
- XXI. Di 'be'to 'ne di pedi a ra n'tu'ti xä nho nthahni, m'badi, 'ne ra 'bets'i nu'u ya mfixä tsukuä jabu ja ra m'bets'ä tsukuä nge ma hoki bu ja ra Nguntheke 'befi;
- XXII. Di thokia mfixä tsukuä nubu ja ra Dä gä 'bets'ä tsukuä, nu'bu bi zon'ä ra pa xä ts'ambi nge mambu ja ra n'tëdi m'bets'ä tsukuä nu'ua Hai Hyunthe 'ne'u mi 'na xä ts'ambi; 'ne
- XXIII. 'Ne'u mi na mambu ja ra N'tëdi, 'ne mi 'na ya hma nge dä 'to'te o go dä man'ä ra Munts'i.

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

Xeki 49. Dä nheke M'bets'ä Tsukuä ge ja nge dä madi 'ne dä mets'i 'ne di mba ma pepi ya tsukuä jabu ja ra Ngunze'mi getho ra 'befi ja nge dä ma'ä ra Dä Gä m'bets'ä tsukuä pa dä fädi 'be'ä xä n'to'te ma Ya'bu.

Nu'ä ra hmu jatho nge di ja ra mfädi nge ra 'be'to tsukuä ua ya xti pe'ä nyojeya'bu.

Xeki 50. Nu'ä ra Nheke m'bets'ä tsukuä di manda bu ja ra Ngu Dägämaxte 'ne ja nge dä 'yotya jaua:

- I. Dä hyüts'i, dä madi 'ne dä mets'i, 'ne di pedi u ya mfixä tsukuä 'bu ja ya Nguze'mi, nu ya pa xi nts'ambi nge di müui ä ya nhyäni;
- II. Dä 'yu'ti xä nho, dä madi 'ne di pedi a ra dägä m'bets'a tsukuä 'ne 'be'ä xä thogi bu ja ra Ngunze'mi 'ne ya nthuts'i 'nangu 'na, 'ne'u te xi ts'anni a ya n'tëdi m'bets'ä tsukuä 'ne'u mi 'na xä ts'ambi;
- III. Di äts'i nge nu'u ya mfixä tsukuä xi ts'ambi ge'ä xä nguadi, njuantho ge ya xi 'bets'i njuantho nge tengu mambu ja ra nthenni m'bets'ä tsukuä;
- IV. Jatho ge dä si'ä ya jä'i to'o di mpepu ya ja 'bets'ä tsukuä nge mahoki ge'bu hingi ja manho 'ne ja nge dä järbu ja ra dägä 'bets'ä tsukuä, pa dä za di mba ma hoki 'ne dä ma hanja ge hindä za.
- V. Dä 'yo'te 'be'ä 'ne dä ts'anni 'bepu di m'badi 'ne di nthoni u ya 'bets'ä tsukuä pa di 'to'te di n'tu'ti, di nthoki, di n'tanni, pa di unna müui a dä 'yadi 'na ra tsukuä 'ne tengu ra m'bets'i ra mfixä tsukuä;
- VI. Dä mats'i nge di unna 'na ra pote nu'ä go ma tsukuä dä 'tapi nge jabu ja ra mfixä tsukuä käbu ja ra m'bets'ä tsukuä ge ja nge ra madi;
- VII. Ra mede u ya mfixä tsukuä nge xä 'torbu ja ya njuänna hñä, nge 'na jeya, ne dä xi'ä ra hmu ä ra Ngu Dägämfaxte 'ne ä ra Ntheke Njä'tä Mfädi;
- VIII. Di 'be'to nu ra n'tuzpä müui 'ne hapu nzegi dä zon'u ra mfixä tsukuä, nubu mambu ja ra nthenni ya xti nkohi bi ä ra hmü ra Ngu Dägämfaxte 'ne'ä ra Ts'u'tabi bu ja Ngunze'mi;
- IX. Dä madi nge ja manho u ya nja'tä mfëni, ä ra 'Bets'ä Tsukuä, nge dä ma 'be'ä mambu ja ra nthenni;

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

- X. Dä ma to'o dä za dä 'yo'ta n'tanni bu ja ya mfixä tsukuä, dä 'yorpä ya 'koi o 'bets'ä 'koi ge ya tsukuä xi 'bets'i nubu mfixä tsukuä;
- XI. Dä xi'ä ra Munts'i 'be'ä za nge dä 'to'te pa di pe manho nubu ja ra m'bets'ä tsukuä, 'be'ä di m'badi 'ne di mpefi ma 'na'yo u ya M'bets'ä Tsukuä;
- XII. Dä 'yo'tä tsukuä 'be'ä xä n'to'te nu'ä ra nzegi 'na ngu 'na ya mfixä tsukuä, na 'bede u ya xi'to, ya 'tuhe'mi 'ne mi 'na ya mpaha, pa dä hyüzpä ra 'bede 'na ngu 'na;
- XIII. Di hoki 'ne di peti nu ra nheke M'bets'ä Mfädi, nu'ä ra m'badi 'ne ra n'tanni ra 'befi n'to'te ko ra hyuzpi ge ra M'bets'ä Tsukuä bu ja ra Nguze'mi;;
- XIV. Dä 'yo'te ra 'befi ge xta xi'ä ra Munts'i 'ne'ä ra Ngunts'u'tabi, nu'ä ja nge xä ts'ambi dä 'to'te; 'ne
- XV. Nu'u mi 'na ya nts'anni ge ni 'bom'bu ja ts'u'tabi, ko ra n'tëdi 'ne ra nthenni.

DÄ XEKI NA GOHO

RA NTHEKE MADI 'BEFI BU

Xeki 51. Nubu ja ra Ngunze'mi di njabu 'na ra Ntheke Madi 'Befi'bu nuna ra Ntheke di njase ra ts'edi 'ne dä zanni sehe tepu di mpefi 'ne tepu di hokyä hñä, dä ma'u ya mfats'i ga'tho hnini nge dä ma nju ko 'na ra n'tëdi xä ts'ambi, 'ne dä zanni nge di da manho ya guenda nu'u ya pa di mpefi, 'ne ra madi ge ja nge dä 'to'te nu 'be'ä xi nzan'u ya ts'u'tabi.

Xeki 52. Nu'ä ra Ntheke Madi 'Befi'bu di 'bu'ä 'na ra hmü nge di 'be'to bu 'ne di nja mi 'na ya 'tuntheke hñäxä guenda 'be'ä ja nge dä 'yo'te 'ne ra madi'bu pe hingä 'nahmutho di mpepu, 'ne kextä di m'buhya, jä'i, di nja ya mpefi, 'ne ra meti ge dä hyombu pa dä 'yo'tya 'befi ge xä ts'ambi.

Nu'ä ra 'tuntheke ja nge dä 'yo'te, gehna dä 'yo'ta n'tanni mfädi ya nthäki 'ne ya nhogi ge ni ts'ambi ja nge dä 'yo'te u ya maxte, dä thenna ma m'bui ja ra xeki 208 ge ra N'tëdi Ga'tho 'be'ä ja nge dä 'Yo'te Mfats'i 'ne ra N'tëdi a ra Hindä Nthate.

Xeki 53. Nu'ä ra hmü Ntheke Madi 'Befi bu ja nge dä 'yo'te nuya jaua:

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

- I. Nu'ä 'be'to hmü nge Ntheke Madi 'Befi bu, ja ra n'tëdi nge di m'babu 'ne di hoki ya hña xä ts'ambi;
- II. Dä 'ya'pu ya mefi ts'u'tabi, 'be'ä ga'tho ma tsukuä mahyoni pa dä za dä 'yo'tä 'befi xä ts'ambi;
- III. Dä 'yombi di ho'ku ya 'be'ä xi thuzpä'bu, nu'ä dä 'tëmbi nge di hoki nge xti ñepu ja ya n'täts'i 'ne ya hñaxä guenda xi 'to'te, 'ne mi 'na xä n'tanni xä 'yo'tu mi 'na ya ntheke nhyäxä guenda.
- IV. Di manda 'ne dä 'yadi u ya tsukuä nge hingi ja manho 'be'ä bi 'yo'te nge xä njase'bu ja ra Ntheke Madi 'Befi bu;
- V. Dä hyüts'i 'ne dä mets'i 'be'ä u ya tsukuä nthuts'i 'be'ä ga'tho pets'i u ya mefi bupu Ngunze'mi, 'ne dä 'yorpä ra tsukuä 'na ngu 'na;
- VI. Dä zantho to'o di äts'i bi ra tsukuä nge ma 'be'ä go pets'i nge xä ndä'u ya mefi pa dä bädi ge ma juani 'be'ä hüxpu. Nubu dä thimbi nge hingi ja manho xta mudi dä thoni ha ni nhogi ä ra fehni;
- VII. Dä than'tä ra he'mi nubu huts'i 'be'ä dä za dä 'to'te pa ra nhoka fehni, pa dä hnu ge'bu dä za dä ts'okpa ra 'befi o dä za'ä di hno ä ra fehni nu'u ya mefi 'yobu ja ra Ngunze'mi 'ne to'o pa ya mpefi nubu ja ra Ngunze'mi 'ne dä za dä hyütsi nu'u ya ts'u'tabi na ntheui, nu'u ya nju'tä ts'oki xä ts'amba u ya ma 'ne u ya mefi ts'u'tabi nubu ja ra Ngunze'mi;
- VIII. Dä madi nge'bu 'be'ä di mba ma da nubu ja Ngunze'mi dä 'yo'te ten'ä ra n'tëdi xä ts'anni;
- IX. 'Ne'ä di n'yobu ja ya 'tumunts'i ge xi man'ä ra n'tëdi;
- X. Di dapu ja ra Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi ya tsukuä hma ge ya n'tätsi 'ne ya nthäxä guenda ge xä 'to'te pa thandi ge'bu xä njumanho u ya 'tofo 'ne'u ya mpefi jabu, 'ne'ä te'ä ra mpe'u ya mefi, nu'ä dä mba ma dapi ä ra Dä Gä Hñaxä Guenda ua Hai Hyunthe 'ne'ä ra Munts'ä Mfaxte Ts'u'tabi;
- XI. Dä dapra ra müui u ya tsukuä 'be'ä xä n'to'te nge di n'tunni nubu xä 'yo'tä 'na ra 'befi nu'u ya pa di mpefi;

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

XII. 'Ne'u mi 'na di 'bompu 'be'ä ja nge dä 'yo'te 'bu ngunts'u'tabi ko ra n'tëdi 'ne ra nthenni.

Xeki 54. Nu'ä 'be'ä dä 'to'te nge ra nju'tä ts'oki u ya mefi bu ja ra Ngunze'mi dä ma nthenni 'be'ä mambu ja ra N'tëdi Ngunze'mi Ntëxä Ts'u'tabi nüua Hai Hyunthe, nu'ä ra Dägä N'tëdi M'bonda Hindä Nthate, nu ra N'tëdi 'be'ä ja nge dä 'Yo'te u ya mefi Ts'u'tabi nua Hai Hyunthe 'ne'u mi 'na xä ts'anni.

RA THUHU NA HÑU

NU'Ä RA NTHEKE NGE YA NJUÄNNA HÑÄ NUBU JA RA N'TËXÄ
TS'U'TABI, NU 'BE'Ä DÄ 'TO'TE, DÄ 'TADI MBA MA HOKI 'NE TE DI
NHOGI

DÄ XEKI NA MUDI

NGE GA'THO

Xeki 55. Nu 'be'ä ga'tho dä 'to'te nu'bu bi 'tadi di mba ma hoki 'na ra njuänna hñä ge'ä ko ra n'tëdi sehe ä ra Däze'mi ñutäte, dä za dä maxu ra mfats'i xadi 'be'ä dä 'to'te 'ne nts'anna 'befi, gehna di da xä nho ra hñä ge bi nho manho.

Xeki I 56. Nu'u ya jä'i nge dä za di n'tunna ya ntsohni 'ne dä:

- I. Nu ra jä'i nge di hokä ra 'yänni di 'tunna n'tëdi ge di äts'i ya mfixä tsukuä nubu hapu man'ä ra hñahni ge pa ma hoki; 'ne
- II. Dä gäni ya tsukuä 'na ngu 'na u ya hñä ja nge di hoki, pe ya xti sifi 'ne ya xti un'ä ra tsukuä njäni.

Xeki 57. Nuya mfixä tsukuä n'to'tä 'ye 'ne ya njä'tä mfädi nge nu'ä njuänna hñä dä za nge di äxu ya jä'i nge xä n'tunna n'tëdi, pe hingi ya'ä di äts'i pa dä hñumbi di mba ma hoki ä ra hñä mambu ja ra mfixä tsukuä.

Këxtä, nu'u mi 'na ge ts'ambi di mfaxte dä za dä 'ya'ä 'na ra mpo'tä tsukuä n'to'ti nge njarbu o xti gohi ko ra n'tëdi.

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

DÄ XEKI NA YOHO

YA NTHENNI NA NDA'U YA TSUKUÄ

Xeki 58. Ge ya xi hma 'ne nthuts'i bu ja xeki 364, 'tumunts'ä hñä I, ge ra Hmëpia, to'o 'be'to hmu Ts'u'tabi, di thokuä u ya Däze'mi 'Yü'täte nge nu'u ya mfixä tsukuä mahyoni bu ja ra njuänna hñä nge ts'anni mahoki 'ne mi 'na ya hñä ge xi ts'ambi di hoki, adi dä mba ma hoki 'ne dä zanni ha di hoki 'na ra nzege hñä ge xi ts'ambi, 'ne dä den'hyä jaua.

- I. Nu'u ya hñä di mba ma thokui ko ra nkohi ä ra ts'u'tabi 'ne ra Ngu Dägämaxte, nu'u ya Däze'mi nge di mpehni ja ra Munts'i, ko ra nthenni ä ra n'tu'tä munts'ä n'to'ti 'ne ra ora 'ne ra pa ja nge dä ja'tu ä ra mfixä tsukuä o ma 'tepi 'na ra tsukuä nubu ja ra Njäni Nguntsukuä jabu ja ra Ngunze'mi;
- II. Di mba ma da'ti u ya hñä 'naigu xi ts'ambi nu'u ga'tho di mpepu ja ra Maxte Hyoni 'be'ä dä 'To'te 'ne Zanna 'Befi, dä denna ra n'tu'tä munts'ä n'to'ti 'ne ra ora 'ne ra pa nge dä 'tüdi 'na ngu 'na ya tsukuä njuänna hñä;
- III. Nu'bu bi hnu nge yoho o ma'na ya hñä o 'be'ä xä hyoni nge pa di nhogi 'ne ma 'naigu, dä za nge di mba ma pehni pa na nhogi, 'na ngu 'na u ya Däze'mi ja nge di un'u ya mfixä tsukuä 'ne di dapa ra mudi Däze'mi;
- IV. Nu'bu 'na ra ze'mi xti 'tünna n'tëdi o xä ma di hokä 'na ra hñä 'ne hindi mpe'ä hñato ma pa hindä 'torpa ma su dä za di mpe'u mi 'na. Pe nubu dä tho'ä hñato ma pa ge xi ts'ambi di mba ma hëmbi ä ra 'befi 'ne 'bexke ra mudi mahon'ä 'bu bä pengi;
- V. Nu'bu 'na ra Däze'mi ya xi n'tünna ra n'tëdi nge di hokä ra hñä, pe dä za nge ko ra n'tëdi o ma 'na ra 'befi dä o'te, ko ra nkohi ä ra hmü Däze'mi dä mba ma di thoki ra hñä nu'a ma 'na ra Däze'mi pa dä mudi di hoki ra mfixä tsukuä men'tä dä pen'kä to'o xä ts'ambi ja nge di hoki, ge na ha nge

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

dä 'yota nts'anni nts'ekä hñä, ge xä ts'amba ä ra hñä di hoki gebu nts'ohni, 'ne dä madi u ya pa n'tëxä ts'u'tabi.

Pa dä 'to'tya, jatho nge dä thenni 'be'ä mambu ja ra 'tuxeki I;

VI. Ge'bu bi mba ma hoki 'na ra nts'ekä hñä o dä thuzpä u mi 'na ya mfats'i nu'ä Däze'mi ts'ambi nge di hoki gehna ja nge di äts'i ga'tho.

Nu'u ya hñä xä hñoni, 'ne 'na ra Däze'mi hindi 'bupu ja ra 'befi nzäi, 'ne tengu ya xi nthüspäbu ra nzegi 'tuxeki IV, o ma xoni nge di nhogi ä ra hñä, nu na ra hñä dä mba ma thoki pa dä hoki ko 'na ra nkohi nts'anni bu ja ra 'tuxeki I;

VII. Nu'u ya hñä nge dä za dä mba ma padi ja dä mba ma hoki ä ra njuänna hñä, 'ne jatho nge di nhogi 'bu ja Ngunze'mi ge ya xi ts'anni ra nkohi di thokpi, ja nge di ho'kä ra Däze'mi di mpe'ä ra ora'ä; 'ne

VIII. Nu'bu di nja 'na ra hyeki hñä dä thenni 'be'ä mambu ja ra mudi ra dä tsukuä nthenni, ge'bu ge'ä ra Däze'mi ma jatho 'yorpa ma sü'u nubu di nja'ä nu'ä ra hñä di mba ma thoki ma 'na ra Däze'mi ko ra n'tuti ra munts'ä n'to'ti 'ne ra thuxpu ja ra nkohi ha nja di mba ma uëke nubi mi mpe'ä ra Däze'mi hon'tä to'o.

DÄ XEKI NA HÑU

YOPA NHOGI

Xeki 59. Nu'bu xä nja ya 'na ra njuänna hñä 'ne hindä nthëui ä 'na njuänna hñä nge i hmambu, 'ne hindi nthëui ä xä ts'ambä ja ra n'tëdi nu'ä ra Ngunze'mi ja nge di un'ä 'na ra tsukuä pa na nhogi xä nho ä ra njuänna hñä.

DÄ XEKI NA GOHO

NU'U 'BE'Ä MAHYONI

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

Xeki 60. Nubu ts'anni 'be'ä mahyoni, dä njamansu nuya jaua:

- I. Ge ä go ja nge dä 'yo'tä to'o hmü ts'u'tabi:
 - a) Dä 'yo'te ya tsukuä 'be'ä dä thoni nubu ja ya hñä nge xi ts'ambä ra Ngunze'mi;
 - b) Dä mba m'bembi ya tsukuä mahyoni nu'u ya ts'u'tabi 'ne ya 'tuntheke xä ts'ambi di mpefi, pa dä man'u 'be'ä xä 'yo'te pa di nhogi u ya njuänna hñä, ge 'na ra nhogi ya nts'an'u, nubu xä thou ya pa xä ts'ambi pa di hoki 'ne hinxi da'u ya tsukuä 'be'ä xi 'to'te nge mahyoni 'bu; 'ne
 - c) Dä 'yo'te ya n'tanni nubu nxonni dä mba ma hoki 'ne hindi 'bupu ä ra Däze'mi Nütäte pa dä 'yo'ta 'na ra mfixä tsukuä.
- II. Ja ra n'tëdi ä ra Däze'mi nütäte, nge dä 'yadi 'be'ä mahyoni'bu:
 - a) Hon'ta 'be'ä ma tsukuä hma o mi 'na ya tsukuä nge mahyoni pa ra nja'ti u ya nzäi mfixä tsukuä;
 - b) Ra n'tëdi xä n'tün'ä ra 'be'to jä'i o nu'ä go ma munts'ä jä'i ni nets'i, dä fädi 'be'ä xi 'yo'te o 'be'ä xi nho'ä ra njuänna hñä 'ne'ä ra ts'u'tabi n'tëzpi;
 - c) Ha di mba ma 'yoni u 'be'ä mahyoni ja ra njuänna hñä;
 - d) Nu'ä ra 'behni nu 'be'ä ma tsukuä nge na ntheui pa ra ja'tu ya mfixä tsukuä;
 - e) Nu'ä ra hma ge ya dä gopu 'be'ä ma hyoni pa ra njuänna hñä; 'ne
 - f) Nu'bu xi njuati 'be'ä ja nge dä 'yo'te 'nexti mpepu ja ra nda hñä.

Xeki 61. Pa sa nge di njü'ti nihitho 'be'ä mahyoni, ra Munts'i, to'o 'be'to hmü'bu o 'na ra Däze'mi Nütäte, dä za nge dä bädi 'be'ä sa nge dä 'torpe nu'ä go ma hñä hnompü ja ra xeki 380 nge ra Hmëpia.

Xeki 62. Nu'bu mi hma 'be'ä mahyoni 'ne'u ya xä nthoni pa di hma, 'ne dä za mahyoni ä ra 'behna hñä'bu ja na nja'tä mfädi ts'u'tabi, hon'tä 'be'ä dä mahyoni pa nihitho di nthokä ra nkohi.

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

DÄ XEKI NA KU'TA

NU YA NTHEUI U YA MUDI HÑA, RA MPETI 'NE RA NHEKÄ HÑA

Xeki 63. Dä za nge di mba ma peti 'be'ä mahyoni nubu yoho o mi 'na ya njuänna hña, ya njun'tä hña n'tëxä ts'u'tabi 'ne/o hogä n'to'te njü'tä nts'oki, o di nthë nge tepu 'ne di mba ma hoki nge ha ni n'tadi, o 'na'ta'u nge xi ts'ambi di hoki, ge di pehni ra nhogi pa 'na ndahñatho.

Xeki 64. Ko di theui dä 'yo'ta mpeti 'be'ä mahyoni ä ra Däze'mi ge nu'ä xä ts'ambi di hokä nu'ä ra mfixä tsukuä nge ma yabu xä ngäni.

Xeki 65. Pa dä 'to'ta ra mpeti 'be'ä mahyoni, bu ja ra ntakä hña ge xi n'to'tä 'na nku'ta ma pa nge xä nja 'na ra n'tëxä ts'u'tabi, nu'ä ra däs'täbi nubu dä 'yëna ge ja 'be'ä di mfats'i bu ja ra hña, dä zanni 'be'ä mahyoni di mba ma peti nge dä 'tüdi 'ne bi äxu ya Munts'i, nubu bi ts'anni nge bi mba ma hoki pa na'tä di mba ma hoki ya hyäni njun'tä hña nge na'tä di nthëui na nhogi.

Xeki 66. Nu'ä ra Däze'mi nge bi äxä 'na ra mfixä tsukuä dä za xi'ä ra Munts'i 'na ra kohi nge'bu nge di theui ge nubu ja ra 'to'ti ngebu nu'ä ra n'to'ti n'ta ts'u'tabi ja n'tadi di mba ma hoki mi 'na ya njuänna hña, 'ne nge'bu, o xä ngu 'naigu hma, to'o astabi o to'o ta pa ts'u'tabi o nu'ä 'be'ä hma hindä za nge di mba ma hoki bu 'ne thogi ma 'na ts'u'tabi 'ne, janange'ä nts'anni dä 'to'ta 'na ra tsukuä nge hindä za dä mba ma hoki ko mi 'na ya hña, ge hindä 'yüdi ja di nhogi u ya njun'tä hña 'ne ge'bu nzäi nge hindä mba ma äts'i 'na 'be'ä xä mudi u ya 'yëmbi hña.

Xeki 67. Nubu ya xi hma 'na ra nkohi hña, nu ra Ngu Dägämaxte 'bexke dä mudi di hoki 'na ra mfixä tsukuä nge di theui 'ne di dakpa ra Däze'mi nu'ä di nthëui, gehna di äts'i 'ne di peti 'be'ä mahyoni pa dä 'yo'ta 'na ra nts'anna ntsekä hña.

Xeki 68. Nubu ja ya hña nge jatho mahyoni, ge xi 'yo'ta 'na ra m'be'to äts'i ra mfixä tsukuä ä ra Däze'mi nge di nthëui, nu'ä to'o hmü Ts'u'tabi dä za dä hma 'be'ä dä 'to'te pa dä mudi o di njua'ti 'na n'yoni ä ra njuänna hña.

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

DÄ XEKI NA 'RATO

HA DI NJA Ä RA HOGÄ NHOGI

Xeki 69. Ra Däze'mi dä za di manda ko 'na ra tsukuä nubu go ma ora nge ma hoki 'na ra hñä, 'ne ha di hman'ä ra nts'ekä hñä ge dä mats'i 'be'ä xä m'bedi o hingi ja ma nho dä thini ja ra nhokä hñä pa di nts'anni nge di mba ma njuati ra nthogi ma hoki, 'ne hindi padi 'be'ä n'tadi nge di mba ma hoki, 'ne hingi ts'ombi ya nhogi hñä, na mpaho ya njuänna hñä 'ne ya hñä n'tëxä ze'mi 'ne hindi thokpa ä ya hogä n'to'te nju'tä nts'oki nge dä 'bembu u ya ts'u'tabi n'tütäte pa di hoki 'ne dä japi 'be'ä xä 'be di 'bu.

DÄ XEKI NA YOTO

NU YA NTS'OHNÄTE TS'U'TABI

Xeki 70. Nu ya ts'ohnä ts'u'tabi pa di njo'o ya nkohi 'ne ya nts'ekä hñä 'ne hingä nthuzpi ja ra Hmëpia'ne ra Tsukuä Nthenni dä ma n'to'te tengu xi ts'anni to'o 'be'to hmü Ts'u'tabi o Däze'mi nge di theui.

Xeki 71. Nu ya nts'ohni dä mba ma kuati hapu dä hnü, dä za nge di njabu:

- I. Dä mba ma kuati u ya nts'ohnäte ts'u'tabi nubu ja ya xithe xä ts'ambu Ngunze'mi, ra mpo'te ra n'täts'i hñä, ra nkohi o ra n'tsekä hñä, tengu ä ra tsukuä nts'ohni ts'u'tabi nge 'käbu ja ra mfixä tsukuä nge di nthëui 'na ngu 'na ya hñä; 'ne
- II. Nu'u ya tsukuä xi mba ma dapi di nzäi di kuarpu yoto ma pa.

Xeki 72. Nu ya Nguntheke 'befi ts'u'tabi nuua M'bonda, Hyunthe 'ne nkua'ta Hnini, ne'u ya munts'ä bämhyä nubu ge'ä ja nge dä 'yo'tu, ko ra nts'ohni ts'u'tabi dä tapi 'be'ä mahyoni 'ne ya nts'ekä hñä dä gäspä 'na ra pote u ya nhogi hñä 'ne ya mfats'i, hontho 'ne dä za bu xä hnoni ko ra 'behna hñäbu njä'tä mfädi ts'u'tabi.

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

Xeki 73. Pa ya nts'ohna hñä na nge'ä 'behna hñabu njä'tä mfädi ts'u'tabi, mahyonitho ge nu'u to'o dä hyoni, dä huxä thühü nubu ja ra n'tu'ti ts'ohni ko ra 'tegi njä'tä mfädi, ge ä ra xi'to web ts'u'tabi bu ja ra Ngunze'mi, pa nu ya ts'u'tabi di mpepu, jatho di za 'na ra 'to'ti ge'bu huxä ra guenda n'tegi njä'tä mfädi, 'ne dä si'pu 'ne 'na ra guenda ts'u'tabi, 'nahma dä za di si'pu nda'ä 'na ra mfixä tsukuä dä za di hoki. Dä 'yorpä ma su 'ne dä denni 'be'ä xä ts'anni nge di mpe'ä ra nts'ohnate njä'tä mfädi jabu ja ra xi'to web ra Ngunze'mi.

Xeki 74. Ya nts'ohni hñä ts'u'tabi xä n'to'te ko ra n'tu'ti ts'ohni ko ra 'tegi njä'tä mfädi ja nge dä ma n'to'te tengu man'ä ra n'to'te jaua:

- I. Ga'tho ya nhogi hñä ge xi hnompü ja ya njuänna hñä, ya hñani n'tëxä ts'u'tabi 'ne ja di ma n'to'te hogä nju'tä ts'oki jatho dä thäki 'ne dä 'behni ja ra guenda ts'u'tabi bi da nge xä nu'ä ra Ngunze'mi.
- II. Nubu ya xi 'tot'na nu'ä 'yontsukuä dä hmëpia nge ra hma di 'behni ja ra guenda ts'u'tabi 'na'u ya jä'i ja ra guenda m'bets'ä hñä; 'ne
- III. Nubu ya xi o'ta ra nts'ohni ya njä'tä mfädi nu'ä ra 'yontsukuä, jatho ge dä 'yüdi ya tsukuä tepu nhogi ya hñä.

Xeki 75. Nu ya nts'ohna hñä xi 'to'te bu ja ya njä'tä mfädi ts'u'tabi dä za dä müdi ra müi ge'bu ra n'yontsukuä ya dä ma njuantho ge ya xi 'bets'i 'ne dä xoxä 'na ra tsukuä ge dä gäspabu ja ya mfixä tsukuä nkohi.

Xeki 76. Pa di nja manho 'ne ra müui nts'ohni njä'tä mfädi ts'u'tabi nge huxua ja ra hmëpia 'neua ja ra nthenna tsukuä, ra Ngunze'mi dä 'yo'ta nkohi 'ne ya tsukuä nthenni pa dä zantho hangu ya guenda di uni, 'be'ä di pepi 'ne njäm'bu dä thäkpä'ä guenda njä'tä mfädi ts'u'tabi ge xi un'ä ra Ngunze'mi, to'o di pepi 'ne dä 'badi u ya nts'ohna hñä.

DÄ XEKI NA HÑATO

NUNA NHOGI XÄ NHO YA NTS'EKÄ HÑÄ

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

Xeki 77. Ra Munts'i dä za, dä 'yo'te nu'bu bi 'ne dä 'yorba guenda, di hoka 'na ra hñä o dä ma njuäntho 'na ra nts'ekä hñä, zäntho ge'bu hindä za dä padi ya nkohi xi mba ma hoki, nu na dä za ma n'to'te 'na ra tsukuä o ge'bu dä 'ya'ä 'na'u ya di hokia hñä.

Ra Däze'mi ge ya xi 'be'to nge di hokra hñä ja ya mfixä tsukuä, dä za dä xi'u Munts'i, nu'ä nkohi ge xi 'to'te ge di hoka hinxi nthuzpäbu, ge di hokmanho ga'tho ya nkohi ge ya xi hmambu; madage'bu eme xi ngü, dä hma 'na ngu 'na ha ge ni nkohi.

Xeki 78. Nu'ä di mba ma hokmanho ra nts'ekä hñä ge xi mambu ja ra n'tëdi o to'o dä 'yadi ja di n'to'te hindä tho'ä nhñupa ge'bu ya xi ma nts'ohni, 'ne jatho dä denni 'be'ä nuya mangua:

- I. Di hoki nu'ä di hyets'i, nu'ä hingi pomanho, nu'bu hingi 'kä xä nho 'be'ä ma, nubu hinte huxpu 'be'ä xi nkohi, nu'ä himbi n'to'ti xä nho bi gohi ra nts'ekä hñä;
- II. Hontho dä za dä mba ma hoki ge 'be'ä xi hmambu ja ra hñahni 'ne dä ma n'to'te guenda ge'bu xi hokma mpaha thoho; 'ne
- III. Hinda za dä mba ma parpi ya nkohi ya xi 'to'te nubu ja ra nthoka hñä.

Nuya nhokä nts'ekä hñä dä za dä mba ma nts'ekpi nu ya pa bi ts'ambäbi ge di muu dä juambä ra hñä, dä thokpabi ma 'na ra pa ge ya xi nsifi pa di hokmanho nu ra ñahni.

DÄ XEKI NA GUTO

NU YA HÑAPÄTE NGE N'TO'TE BU JA RA 'TEGI NJÄ'TÄ MFÄDI

Xeki 79. Pa dä za nge dä mba ma hoki xä nho ra n'totmanho 'ne dä ma n'tutmanho ya mpefi 'ne ya mefi jä'i 'ne ha di mba ma m'badibi ra nzaki ya jä'i 'ne ya mefi nubu ja ra Ngunze'mi, i pa ma tsapi di nja 'ne nge adi dä mba ma hoki ya hñapäte nge n'to'te bu ja ra 'tegi njä'tä mfädi, ge ne'u ya xi 'behna ya nts'ohni ge nange'ä, nu ya

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

pa jabu gehya xä nts'anni ma 'na'yo n'to'te ga'tho na nguni ra ximhai; nu ya mpefi jaua dä za o hindä za dä mba ma hyoni pa nange'ä hñapäte 'ne ge'u ya ts'u'tabi, ge'bu dä 'ne dä za di mpefi ga'tho yoho ya mpefi.

NHEKI NA MUDI

YA NDA 'NE NA NJANI YA HÑAPÄTE

Xeki 80. Ra Ngunze'mi, genangepu ra xi'to web di ünna n'tëdi ge dä za di mba ma dabu ya hñapäte nubu ja 'tegi njä'tä mfädi, 'be'ä ge dä zabu, ya jä'i to'o dä ne dä za di da ya hñapäte bu ja ya 'tegi njä'tä mfädi nuya hñapäte njuänna hña.

Xeki 81. Nu'u ya jä'i ge dä 'yo'te ya hñapäte ja nge dä yut'bu ja ra link "ya nda ya hñapäte nge njä'tä mfädi" 'ne ja ts'edi ge di da 'be'ä dä 'tapi:

- a) 'Be'ä ni njuänna hña 'ne di mba ma hokpi;
- b) Ra thühü 'ne ya nthuzpähühü to'o hñapäte;
- c) 'Be'ä ni munts'ä 'befi bi nets'i, 'ne di da ya tsukuä ge i mambu to'o;
- d) Nu ra nts'aya 'na ngu 'na ä ra 'behni njä'tä mfädi, xi n'tumbu 'ne hüxpü ja ra nthenna tsukuä ge xi nthuts'i bu xi'to ts'u'tabi Ngunze'mi.
- e) Ra n'toxgu nge di n'youi re'ta 'bede; 'ne
- f) Dä ne nge dä ma nsifi sehe.

Xeki 82. Nu'u ya jä'i to'o dä ne 'na ra njuänna hña gepu ja ra 'tegi njä'tä mfädi, dä za nge dä manse ha ge di nja, pe ja nge dä then'ä mambu ja ra xeki 352 nubu ja ra Hmëpia.

Xeki 83. Nu'ä ja di nda na ra hñapäte ge na ngepu ja ra njä'tä mfädi, jatho di nja:

- a) Nu'ä ra tsukuä hñapäte jatho nge dä mba ma kuati'bu ja ra n'uëke "**Nkuati hñapäte**" ge xi n'to'te 'tegi njä'tä mfädi PDF;
- b) Nubu ja ra n'uëke "**Di kuati ra tsukuä n'tëxä ts'u'tabi**" jatho di nkuata nja PDF ra tsukuä n'tëxä ts'u'tabi ge to'o di hñapäte, di n'kä ma nho ra pote tsukuä n'tëxä ts'u'tabi;

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

- c) Nubu dä ne ge di nda ya tsukuä ge to'o fats'i 'ne/o hapu hma 'be'ä bi nja, nubu ja ra n'uëke **"Mpehni ya tsukuä mfats'i 'ne nubu huts'i 'be'ä bi nja"** ja nge di mba ma mpehni ge nubu PDF; 'ne
- d) Nubu ya bi mpehni ga'tho ya mfixä tsukuä di 'tapi di thozpäbu ja ra n'uëke **"Dä 'behna tsukuä hñäpäte 'ne'u mi 'na ya mfats'i"**.

Xeki 84. Nubu ya xi 'ben'u ya hñäpäte 'ne'u mi 'na ya mfats'i nu'ä ra 'tegi njä'tä mfädi 'bexke di kots'ä 'na ra tsukuä gepu ma nge'ä bi jän'ä ra hñäpäte nubu ja ra 'behni njä'tä mfädi nge xi mba ma dä, jatho nge di n'youi ya tsukuä mangua:

- a) 'Be'ä ma pa 'ne ra ora bi jäni;
- b) Dä 'bede bi thuzpä ra tsukuä; 'ne
- c) Ya 'bede ya mfixä tsukuä ma pehni bu.

'Ne kex'tä, nuna ra 'tegi njä'tä mfädi ge ra nda'u ya hñäpäte 'bexke dä zombu'ä nja ra Mpeti nthokä hñä jabu ja ra Ngunze'mi nge ya xi mba ma tets'e ä ra njuänna hñä xi mba ma da.

Xeki 85. Nu'ä ra n'tüdi 'na ra hñäpäte 'ne'ä ya mpaha di nja ra müui nu'ä ra pa nge bi mba ma 'behni nubu ja ra link **"Behni hñäpäte 'ne ya mfats'i"**.

Xeki 86. Nuya hñäpäte xi mba ma da ge ya njuänna hñä nubu ja ra 'tegi njä'tä mfädi dä mba ma äts'ibu ja ra m'behni njä'tä mfädi Mpeti Nthokä Hñä nubu ja ra Ngunze'mi.

Nu'ä ra jä'i Mpeti Nthokä Hñä nge di mpe'ä ra pa'ä dä mudu di äts'i u ya njuänna hñä ge xä 'bembu 'ne ya mfats'i, 'ne di äst'i xä nho 'na ngu 'na u, ne di thokpa ra hñä to'o hmübu ja ra Ngu Dägämfaxte nubu pa njäni.

Nu ra ngu Mpeti Nthokä Hñä dä ma ge bi äts'i ra 'behna njuänna hñä 'ne mi 'na ya mfats'i, dä 'bembu ra nkots'i ge bi gäni nubu ja ra 'behna njä'tä mfädi xi n'tünna ra nhoka hñä.

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

Xeki 87. Nu ra ngu ts'u'tabi ä ra Ngunze'mi dä 'yo'tä 'na ra nkohi hapu bi nexa ra hñä 'ne njäm'bu bi nhogi ra njuänna hñä, bi mba ma da, dä mba 'behni nubu ja ra njä'tä mfädi ge xi da ra n'tëdi ä ra nhokä hñä nge 'nandi thoho, pa dä za dä 'yadi ge dä thuts'i ä ra 'behni njä'tä mfädi ts'u'tabi pa dä sifi ge dä bädi 'bepu nhogi ko ra 'bede 92 'ne mi 'na mambu ja nthenni jaua.

Xeki 88. Nu'bu ya bi 'bembä ä ra mfixä tsukuä ä ra Däze'mi ñutäte, 'beske dä 'to'ta nkohi ha di mba ma da ra njuänna hñä. Nu'ä ra nkohi dä 'tu'tä ra 'yontsukuä ge xä thuzpu ja ya nts'ohnate ra Tsukuä Nthenni jaua.

Xeki 89. Nu'bu nge, nu'u ya njuänna hñä xä mba ma da ko ra 'tegi njä'tä mfädi hinxä 'yorba ra ntots'ä 'ye ä ra nhoka hñä, ra Däze'mi ñutäte, dä 'yo'ta 'na ra nkohi ge dä zanni 'be'ä ma pa 'ne 'be'ä ma ora di mpeti pa dä 'yo'te 'na ra nts'ofu n'toxgu mfädi nubu di nhyandi nu'ä ra Maxte ñudi 'be'ä dä 'Yo'te 'ne ra Nts'anni 'ne'ä ra Nhyokä Hñä ge dä yopä di man'ä ra n'to'ti hñäpäte.

Nu'ä ra nhokä hñä ge ya xi hmambu ja ra munts'ä hñä dä za dä ma n'to'te ko nu ya njä'tä mfädi, 'behni njä'tä mfädi, nu ya n'toxgu mfädi nge di hyandi, WhatsApp, Zoom, Skipe, Google, Meet, Jitsi, Messenger 'ne mi 'na ya 'tegi njä'tä mfädi nge jabu ja ra Ngunze'mi ge dä za di thoka na ra hñä n'tots'e nthandi.

Xeki 90. Pa dä za dä 'to'ta 'na ra nts'ofu n'toxgü nge di nhyëti, nubu ja ra nthekë nthokä hñä ä ra Ngunze'mi, jatho dä 'yo'ta 'na ra nteti o ra nts'ofu ge pa di hñä 'ne di nhyëti, ja nge dä hñäki ra hñä nge dä hmambu.

Nu'bu bi gua'ä ra nhoka hñä, nu'ä ra 'be'to bu ja ra nheke nthokä hñä, di da 'na ra nthäki xi 'bets'i, nu'ä ra njä'tä tsukuä xi nthokua ä ra Maxte Nxadi 'be'ä dä 'To'te 'ne Nts'anni ge jabu, pa dä gärbu ja mi 'na ya mfixä tsukuä di xoxä 'na ra tsukuä 'be'ä xi n'to'te 'ne 'be'ä bi hmambu ja ra nts'ofu nhyëti bi nja, 'ne dä hñuzpabu ge bi nja manho ä ra kohi bi 'torbu ja ra hñäpäte.

NHEKI NA YOHO

DÄ 'TÜDI YA NHMA 'BE'Ä GA'THO XÄ 'TO'TE

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

Xeki 91. Nu ya ts'u'tabi di mpefi ja nts'edi nge di hoki 'ne di da ya tsukuä 'be'ä xä 'to'te ge ya mambu ja ra n'tëdi xeki 362 'ne 363 jabu ja ra Hmëpia.

Ra Ngunze'mi dä da'u ya ts'u'tabi nge dä za di mpefi nubu ja ra 'behna njä'tä mfädi jabu ja ra Mpeti Nthokä Hñä jabu ja ra nheke 'befi ts'u'tabi di da o dä mehni u ya tsukuä 'be'ä xä n'to'te PDF ge mambu ja ra n'tëdi xeki 362 'ne 363 nge ra Hmëpia, 'ne'u mi 'na ya tsukuä nge 'be'ä xä n'to'te ge dä 'tapi. Pa dä za nge dä mehni ja nge dä hyüzpi 'be'ä ni hñä di hoki nubu ja ra 'behni njä'tä mfädi nu'ä ra 'bede nge ra mfixä tsukuä 'ne 'be'ä di m'behni.

Xeki 92. Nu'ä ra Mpeti Nthokä Hñä dä gäni ya tsukuä 'be'ä n'to'te ge xä 'bembä ra ze'mi di mpepu, dä mehn'ä ra nkots'i ge bi gäni nubu m'behni njä'tä mfädi ge xi da ä ra ts'u'tabi ge di mpepu 'ne ya xi n'thüzpu ja ra tsukuä nthenni nge ya nts'ohni bu njä'tä mfädi.

Xeki 93. Nu'ä ra Ngu Dägä mfats'i dä membri'ä ra Mfats'i Xadi 'be'ä dä 'To'te 'ne Nts'anna 'Befi nu'ä ra mfixä tsukuä bi mba ma hoki 'ne ya mfats'i, pa nu'ä ra Däze'mi ñutäte dä 'yo'ta nkohi 'ne dä den'ä n'tëdi xä nts'anni. Nu'ä ya xi 'to'te ja nge dä hma 'ne dä then'ä 'be'ä mambu ja ra n'tëdi tsukuä nthenni ge nu'ä ra nts'ohni njä'tä mfädi.

NHEKI NA HÑU

NA N'TÜDI YA HÑÄ DÄ MBA MA HOKI

Xeki 94. Nu'u ya nhyokä hñä dä za dä 'yo'ta 'na ra n'to'ti dä mehni nubu ja ra 'tegi njä'tä mfädi nubu Ngunze'mi nu'u ya hñä ja nts'edi 'na hmantho di mba ma hoki.

Nu'u ya n'to'ti o ya 'behni PDF nubu ra 'tegi njä'tä mfädi ge jabu ja ra Mpeti Nthokä Hñä ts'u'tabi ja nge dä thuzpi 'be'ä ma hñä, 'be'ä ma 'bede mfixä tsukuä nge nu'bu dä njä'ti ä ra tsukuä nhogi.

Xeki 95. Nu'bu ya bi jan'ä ra nthokä hñä, nu'ä ra jä'i di mpefi ge ra Mpeti Nthokä Hñä nu'ä pa'ä jatho nge dä gän'ä ra hñä xpä 'bembä, ne ra dä 'yo'ta tsukuä nkots'i nge bi gäni nubu ja ra 'behni njä'tä mfädi di ts'amba ä ra nhokä hñä.

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

Xeki 96. Nu'ä ra Ngu Dägämaxte dä memba'ä ra Maxte Nxadi 'be'ä dä 'To'te 'ne Nts'anna 'Befi nu'ä dä tsukuä xi mba ma thoki, pa dä za ä ra Däze'mi ñutäte dä 'yo'te ra nkonmanho di nthëui. Nubu ya bi ja'ä xä hma dä mba nsifi ko ra n'tëdi 'be'ä mambu ja ra tsukuä nthënni nge nu'u ya nts'ohni 'behni njä'tä mfädi.

NHEKI NA GOHO

NA NDA'U NA HÑU GE NE DI MFAXTE

Xeki 97. Nu'ä ra jä'i nge ne di mfaxte ge'bu nts'anni dä mba ma hoki 'na ra njuänna hñä, jatho nge di nda'ä ra pa ge xä ts'ambu ä ra 'tuxeki III ge ra xeki 362 nge'ä ra Hmëpia di dä 'ne ra men'ä ra 'to'ti nge PDF nubu ja ra 'behni njä'tä mfädi ra ngu Mpeti Nthokä Hñä nge nuna ra Nheke 'befi tsu'tabi.

Pa dä hmëpia nuna ra 'to'ti, nubu ja ra 'behni njä'tä mfädi, nubu huts'i nge ya hñä mahoki jatho dä thuzpa ra 'bede mfixä tsukuä ngebu mahoki ne dä ma "NA HÑU NGE NE DI MFAXTE".

Xeki 98. Nu'bu bi gän'ä ra tsukuä hñä mahoki, nu'ä ra Hmü Mpeti nthokä hñä nge di mpe'ä ra pa'ä ge'ä go dä gän'ä, 'ne di kots'i 'na ra tsukuä nge bi gäni nubu ja ra 'behni njä'tä mfädi ge xi da'ä ra jä'i na hñu nge 'ne di mfaxte.

Xeki 99. Nu'ä ra Ngu Dägämaxte dä memba ä ra Maxte Nxadi 'be'ä dä 'To'te 'ne Nts'anna 'Befi nge nu'ä ra hñä xä mba ma hoki nge xä nsopu ja ra m'behni njä'tä mfädi, pa dä za nge nu'ä ra Däze'mi ñutäte dä 'yo'ta nkohi ko ra n'tëdi xä ts'anni 'ne dä 'ya'ä ra tsukuä bä pen'ä ra jä'i na hñu nge ne di mfaxte ngetho ya hinte n'youi ra ntozpä 'ye. Nubu ya xi nja'ä mangua, jatho dä ma hma ko nu ya n'tëdi mambu ja ra tsukuä Nthënni nge ya nts'ohnäte njä'tä mfädi.

NHEKI NA KU'TA

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

NU 'BE'Ä JA NGE DI 'TO'TE PA DI NDA 'NA RA HÑÄPÄTE, HMA 'BE'Ä GA'THO XÄ 'TO'TE YA HÑÄ DI MBA MA HOKI 'NE YA 'TO'TI A RA JÄ'I NA HÑU GE NE DI MFAXTE

Xeki 100. Nu'ä ra tsukuä hma 'behni 'bu ja ra Ngunze'mi ko ra 'behni njä'tä mfädi ts'u'tabi ja ge'ä na nzege ge'bu mi mba ma dä, janange'ä, hindä za dä mba ma padi ge'bu ne dä ma njä'ti ma 'na 'bejua.

Ja nge go ge'u ya hokähña di äts'i ga'tho 'be'ä huxpu ja ya tsukuä ge di uni 'ne ja nge di da ä ra ntsaya 'behni njä'tä mfädi ya ge'ä man'ä N'tëdi ya nts'ohnäte njä'tä mfädi ja gepu dä 'torpä ra nts'ohni, 'ne hindä thozpa ra Ngunze'mi 'be'ä di 'bedi nubu ja ra tsukuä o ya hma ge xä 'bembu.

Xeki 101. Nu ya n'to'ti hñäpäte 'ne ya mfats'i, ya hma 'be'ä ga'tho xä n'to'te, ya 'to'ti ya jä'i na hñu ge ne di mfaxte 'ne'u mi na ya hñä ja nge di nhogi jatho ge dä 'behni nu'ä PDF. 'Ne dä mba n'tüdi mahon'ä nubu ja ra njä'tä mfädi ge dä za dä hnu bu ja ra Ngunze'mi ge tengu ra nkohi man'ä ra Tsukuä Nthenni jaua.

Xeki 102. Nu ya n'to'ti hñäpäte 'ne ya mfats'i, ya hma 'be'ä ga'tho xä n'to'te, ya 'to'ti ya jä'i na hñu ge ne di mfaxte 'ne'u mi na ya hñä ja nge di nhogi dä mudi dä di müui nu'bu mi mba ma da, janange'ä nu'ä di mba ma hoki ä ra hña dä thenni nge nu'ä huxpu ja ra n'tëdi nge nubu ja ra Hmëpia.

Xeki 103. Dä ma nsifi u ya nhyokä hñä nubu ja na ra njuänna hñä, ge'bu bi gät'tä na mudi n'to'ti nubu ja ya mfixä tsukuä dä hñuzpi na ra nts'aya 'behni njä'tä mfädi ya tengu mambu ja ra tsukuä nthenni nge ya nts'ohnäte njä'tä mfädi, pa ja dä sipu, nubu dä hnu nge, nubu hindä 'yo'te, dä ma nsifi ko ra nkuä'tä tsukuä hapu tsa dä thandi.

Nu'u ya nhyokä hñä jats'edi nge di äxä m'behni njä'tä mfädi bi uni 'nahma 12 ora pa dä za dä bädi nihi thoho 'be'ä ma nhogi xä m'bombu ja ra Ngunze'mi.

Xeki 104. Nu'u ja ya Däze'mi di mpepu ja ra Munts'i nu'ä go ma ora dä za nge dä 'yadi di mba ma dapi ya tsukuä 'ne ya ñudi 'be'ä xä nja nge njä'ti bu ja ra njä'tä mfädi

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

u ya hyokä hñä pa di äts'i ge'bu nge majuani. 'Ne nange'ä, dä za nge dä ma n'to'ta ra nhokä hñä ge dä ts'ambi di nho'ä ra njuänna hñä.

Xeki 105. Nu'ä ra m'behni u ya tsukuä o nu'ä üdi 'be'ä xä thogi nge dä mba ma äts'i ja nge dä m'behni ko 'na ra m'behna tsukuä ge xä ts'ambi nu'ä ra pa nge man'ä n'tëdi pa di n'to'te.

NA THÜHÜ GOHO

NU'U 'BE'Ä MA 'NA DÄ THOGI

DÄ XEKI NA MUDI

NU GA'THO

Xeki 106. Nu 'be'ä di nja nubu ja na ra nhogi hñä ja nge di hokä ra Däze'mi nthokä hñä nubu ja ra mudi mfixä tsukuä, nu'u mi 'na 'be'ä dä thogi nge hinmi nthuei ä ra n'tëdi n'tëxä ts'u'tabi bu ja nge go di hokä ra Däze'mi ñutäte 'ne di nhokpu ja ra Munts'i, dä 'to'te 'be'ä mambu ja ra tsukuä nthenni jaua ko mu hingi kurbu ja ra n'tëdi dä mba ma pepi ja ra njäts'i thoho nubu ja ra hmëpia ha di n'to'te ya hñä ya jä'i nuua Hai Hyunthe, dä denhyä jaua:

- I. Nubu 'be'ä xä thogi ge xä 'torpa ma sü 'ne hingi faxa 'na ra nhogi bi hma m'be'to di m'behni nge dä 'bon'ä na ra mudi nhogi, hindä za dä zanni na nhogi ra hñä dä za na di nhohmi ra mudi hñä, hindä hombu eme ja nts'edi mudi di mba ma hoki; 'ne
- II. Nu 'be'ä xä thogi ge dä hma nubu ya xi 'to'tä ra nts'ekä hñä, dä mba ma hoki ko na ra nts'ekä hñä nge ra nhñähni, nu ra Däze'mi nge xi mpefi nthokä hñä nubu ja ra mudi mfixä tsukuä, dä zanni ja di nhokä ra nts'ekä hñä, nubu xä ngu 'be'ä dä thogi, dä 'torpä ra nhogi 'na ngu 'na u.

Xeki 107. Nu ya pa ge xä ts'ambi nge di mba ma hoki nu ya hñä 'be'ä xä thogi nge dä 'to'ta ra ts'ekä hñä, ts'ambi 'yote ma hñato ora'ä dä mudi ge'bu bi sifi nge 'be'ä bi

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

nja; 'ne nu'u 'bejua 'be'ä di nja ge'bu mi 'to'ta ya nts'ekä hñä nts'ambi yote ma hñato ora pa di mba ma da, dä müdi dä ma m'bede nubu bi guadi nge himbi 'torba guenda.

Xeki 108. Pa dä mba ma hoki 'be'ä ma 'na dä thogi dä 'to'tä 'na ra 'tuhe'mi ko na mudi 'to'ti, 'ne'u mi 'na 'be'ä dä 'to'ti ge na mpaha, 'ne dä njärbu ja ra dä mfixä tsukuä, 'ne dä 'tu'tä nguenda nuya jaua:

- I. Nu'ä hangu dä ts'amba ra pa nge di nsifi, dä mba ma thoki, 'be'ä dä 'tadi, ja di mba ma hoki, dä ts'ohni o dä hman'ä 'na ra nts'ekä hñä nhñanitho 'ne mi 'na 'be'ä dä n'to'te pa dä mba ma hoki ya hñä, dä 'to'te 'be'ä mahyoni pa hindä 'torba ts'oki to'o pa ma hokpa ra hñä, ge'u dä man'u ya Däze'mi 'yütäte nu'ä ra nkohi ge dä ts'amba ä 'be'ä bi thogi, 'ne dä madi ge na ni nja nts'edi dä mba ma hoki ä ra hñä, ge ts'ambu di nja o ga'tho yoho, 'ne dä hyoni xä nho ha ni nja;
- II. Nubu xä 'tüdi, 'ne xä njän'u 'ne xä nda, ya mfaxä hñä, 'ne dä 'badi 'be'ä ga'tho thogi nubu ja ra n'tëxä ts'u'tabi, jatho ge di mba ma pepi ya nthenna hma mambu ja ra Hmëpia; 'ne
- III. Nu'u ya nts'ekä hñä nge di mba ma hoki ge hñani thoho 'ne hinjo'o to'o dä za dä 'yorbä ra hñani.

NTHEKE NA YOHO

NA NJA 'NE RA NHOKI YA NTS'EKÄ HÑÄ

Xeki 109. Nu'ä hma nge ts'anni ge bi n'to'te nubu ja ra xeki 99, made nzan'ti C, ge ra tsukuä ts'u'tabi nubu ya xä m'bon'ä ra nts'ekä hñä ge nu'ä bi hma, xi mba ma kots'i o ma juati nu ä ra hñä o xi mba ma padi nu'ä ra njuänna hñä xi mba ma hoki, ra Ngunze'mi dä pon'ä 'na ra tsukuä 'ne hinga nyä'ä di xi'u ya ts'u'tabi ge di hoki o nu'u ya ntheke munts'ä 'bämhyä ge nu'ä xi xoxä ya njuänna hñä xä 'yadi 'ne dä xi'u mi 'na ya n'yohu, nu'ä xä ts'anni ge di hma di hman'ä na ra hma tengü nompü ja ra Hmëpia.

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

Nubu ja bu 'nandi eme ja nts'edi di mba ma thoki 'na ra hñä tsa nge dä hyon'ä 'behni njä'tä mfädi, dä hma tengü ya xi thuxpu ja n'tëdi.

Nubu ja ra tsukuä nts'ohni ge dä 'bembä'u ya ts'u'tabi ja nge di hoki o ya nhekë munts'ä bämhyä ge xi 'yadi ge dä mba ma hoki, 'bexke dä sifi nge ja nge dä ma 'bepu i mba ma hoki ä ra hñä, nu'u ya pa xi ma nts'ambi nge di mba ma hoki, di jamansu nuya 'nihi xä 'to'te, ja nge dä 'terbi 'na ra tsukuä nge hma ge ya xä ndähä.

Xeki 110. Nubu hindä 'to'te 'be'ä hmambu ja na ra nts'ekä hñä, di mba ma hoki mahon'ä, nuna di mba ma hoki tengu 'be'ä mangua:

- I. Nubu ya xti jan'ä ra tsukuä n'to'ti nge hnombu di mba ma hoki tengü bu 'be'ä xä njatho nu'ä ra hmu 'beto nubu ja ra ngunts'u'tabi dä manda di 'to'te 'na ra mfixä tsukuä 'ne dä membä ä ra Däze'mi ge xi mpefi nhoka hñä o ge'ä, xi 'yo'tä ra mpetä tsukuä nhogi ge na 'tëmbi hingi ja ma nho pa dä 'to'te ma 'na ra nts'anna 'befi 'bepu di nhogi;
- II. Nu'ä ra Däze'mi di mpepu dä 'yapa ra ts'u'tabi di 'be'to ko ra ntheke munts'ä bämhyä ge nu'ä ja nge di hokrä ra hñä, di da 'na ra hma 'be'ä xä 'yo'te nu'ä ra pa xä ts'ambi di da. Nu'ä ra hma di da jatho nge di n'youi ya tsukuä ge ma 'bepu xi nhogi;
- III. Ko nu na ra hma 'be'ä xä 'yo'te 'ne ya tsukuä mahyoni dä 'tütä ra nhyokä 'be'ä thogi pa dä ma 'be'ä ts'ambi di nhogi.
- IV. Nu'ä di 'tapi ge dä hnu 'ne nu'ä nhokä 'be'ä thogi dä za dä ma n'to'te hon'ta hangü nidi dä 'yapi ä ra Däze'mi, pa dä za dä ma n'tüdi ja ra Munts'i nu'ä ra nts'anna 'befi nge bi nhogi na nthëui;
- V. Nubu xi gua'ä ra nts'ofu, nu'u ya Däze'mi dä mambu ja ra Munts'i na ra nts'anna nhokä hñä, 'ne dä za mba ma hoki ma ni ge'ä hinxi 'to'tä ra tsukuä ma 'be'ä xi n'to'te nu'u ya pa ts'ambi, dä thenni u ya tsukuä nge ma tepu xi nhogi ä ra hñä 'ne'u mi 'na ya tsukuä nge xä ngäni; 'ne
- VI. Nu'ä ra hñapäte ge 'be'ä xä nja hinma hoki xä nho 'ne ya njuadi ga'tho ya tsukuä, nu'ä ra Munts'i di un'ä ra nheke munts'a bämhyä o ts'u'tabi nge

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

'na'ta di ma dä ts'ambä'u ya pa hangü dä za di hoki ya hñä 'ne dä ts'anni 'be'ä ga'tho pa dä za di hoki, 'nebu dä fädi nge, ge hindä 'yo'te, dä mba ma japi tengü 'be'ä mambu ja ra n'tëdi 'tuxeke II ge ra xeki 380 ge ra Hmëpia.

Xeki 111. Nubu ja hma 'be'ä n'to'te ge ya Ts'u'tabi ja nge di hoki, ya 'käbu nge bi hoki xä nho ä ra nts'ekä hñä, nu ra Däze'mi ya dä ts'ambi bi nhogi ya nts'ekä hñä.

THUHU NA KU'TA

NU'Ä NTS'AMBI NSONNI DÄ MBA MA HOKI 'NE NU YA NJUÄNNI HMA

'BE'Ä DÄ 'TO'TE

NTHEKE NA MUDI

NU GA'THO

Xeki 112. Ya njuänni hma 'ne ya nzohni 'be'ä dä 'to'te ge non'ä ra xeki 380 ge ra Hmëpia ja nge go da zanni ä ra Däze'mi ñutäte 'ne go di 'yo'ta to'o hmu nubu ja ra ngunts'u'tabi pa di nja 'be'ä man'ä ra Munts'i, pa nange'u, to'o 'be'to 'ne ga'tho u mi 'na, hon'ta go ma jä'i ge di ma 'na ra njün'ti, hindi hñezpäte 'ne dä hindä 'yoxmanho 'ne dä 'yëkiä'i 'be'ä hmambu, ya pädi 'be'ä nja nge di m'bapu 'ne hingi ode pa di nja ra hogä n'to'tä guenda.

Nu'ä ra n'to'te za nge dä 'tëmbi ra ts'oki, nu'ä to'o hmu bu ja ra Ngunts'u'tabi di man'ä nge ra soxä 'na ra tsukuä pa dä 'bembä'ä ä ra ts'u'tabi to'o ja nge di hokua ra ts'oki ko ra n'tëdi 'be'ä mambu ja ra tsukuä nthenni.

Nubu ja nge di mba ma hoki 'na ra nts'anna hñä 'ne dä me'u nsonni ge'ä ra Munts'i dä ma 'ne dä zanni njäm'bu di nja ä ra nhokä hñä, ja nge di nja manho nu'bu bi hman'ä ra nhokä hñä.

Xeki 113. Nu'u ya nts'onna nsonni ge ja nge ni n'to'te:

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

- I. Nu'ä ra nts'ofu: Ge'ä ra nts'ofu ge pa nsifi 'na ngu 'na bu ja na ra nhokä hñä nu'ä dä 'yo'te o 'be'ä hindä 'yo'te, 'ne dä sifi 'be'ä dä 'torpe nubu hindi jamansü 'be'ä hmambu;
- II. 'Na ra nts'ofu nts'edi: gehna 'na ra nts'ofu nts'edi nge dä hñatho o n'to'ti nubu nsifi ge di hoki 'na ra n'tode, dä za yoho 'bu di n'totna, dä ts'onsehe 'ne dä 'yoxu ga'tho ya jä'i;
- III. Nu'ä ts'ofu nts'edi sehe, dä zanni ä ra Däze'mi 'yütäte nubu ja ya nkohi nhogi, dä mu'ä na müui nu'bu bi nsifi;
- IV. Nu ra nts'ofu nts'edi gepu 'bu ya jä'i, dä zanni ä ra Däze'mi 'yütäte nu'ä ja ra nts'anna 'befi 'ne di nhogi, jatho nge xti hmambu ja ra Munts'i ge ra 'befi 'tüti bu 'buhya jä'i, 'ne dä mudi di müui nu'u bi ma dä thoki ä ra nts'anna 'befi nts'ekä hñä, ne ge go ge'ä ra hmu nubu ja ra Ngunts'u'tabi dä man'ä ra nhogi; 'ne
- V. Nu'ä ra njü'ta ts'oki nge ja nge di njüti ge dä zon'ä 'na sientu nidi nge hangü pa njüti na pa ra nzabi; nubu hindä 'yode dä za dä ma njumbi nyondi na müui ä hangü xä ts'ambi.

Xeki 114. Nu'ä ra nts'anni ma xeni 'be'ä dä 'to'te, jatho dä 'torba guenda, 'ne mi 'na, tengü nongua.

- I. Nu ä ra nduxki ra ts'oki nge dä 'yo'te ne pa dä ts'ekpi nge mahon'na dä 'yo'te, 'ne dä ts'ambi nge ya hinma hon'ä dä 'yo'te tepu di za, nu'ä xä ts'amba ä n'tëxä ts'u'tabi, ne ra nthenni hogä ts'u'tabi xä ts'ambi nu 'be'ä dä 'to'te ge ko nu'ä;
- II. Nu 'bepu di nja, njäm'bu 'ne hapu di nja ra ts'oki;
- III. Hangü i tähä ja ra meti o hinyu to'o o'tä 'na ra ts'oki;
- IV. To'o di ze'di 'ne 'be'ä di mfats'i pa di nhogi ra hñä;
- V. Han'mi nidi; 'ne
- VI. Nge'bu, hindi 'yotmasü 'be'ä ga'tho ja nge sifi dä 'yo'te o go 'be'ä xi ts'amba ä ra Ngunze'mi.

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

NTHEKE NA YOHO

YA NTS'ANNI YA NJÜTA TS'OKI

Xeki 115. Ya njütä ts'oki xä nzanna ra Ngunze'mi, jatho di njü'ti nu ya pa xä ts'ambi ja ya nkohi ä ra hñä bi mba ma hoki, nheke mfats'i Ngunze'mi n'tëxä ts'u'tabi nuä Hai Hyunthe, hon'ta go 'be'ä huxhuä ge bi 'to'te:

- I. Dä njü'ti ko ra meti, di njurbu ja ra Ngunze'mi 'ne di n'tün'ä 'na ra xekä tsukuä nubu hüs'ti hangu bi gü'ti;
- II. Dä za hindä gü'ti ko 'na ra xekä tsukuä nge di porbä meti 'ne dä thuzpabu ra thühü ra Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi Hai Hyunthe, di da ä ra tsukuä nubu ja ra ngu'ä Ntheke 'Befi Ts'u'tabi;
- III. Dä za dä 'to'te ra nthokä meti nubu ja ra Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi Hai Hyunthe, dä hyoni ra 'bede m'bets'ä meti pa dä za dä 'to'te jatho nge dä 'tadi ko na ra tsukuä n'to'ti; o
- IV. Dä za dä ma njü'ti ra guenda mets'ä meti ä ra Ts'u'tabi N'tëxä ze'mi, pa dä za dä 'to'te jatho nge dä 'tadi ko na ra tsukuä n'to'ti.

Xeki 116. Nu'u ya ntheke 'ne ya jä'i ge ja nge dä 'yo'ta 'na ra nxohni ge ra gü'ta ts'oki tengü na:

- I. Nu'ä ya munts'ä bämhyä 'ne ya ntheke;
- II. Nuya jä'i 'beto bu ja na ra Munts'ä bämhyä 'ne 'be'ä ga'tho xä peti;
- III. Nu ya jä'i 'beto bu ja 'na ra ts'u'tabi Hai Hyunthe o nkua'tä Hnini; 'ne
- IV. Nu'u mi 'na ge ja xä mbombu ja ya n'tëdi.

Xeki 117. Nu'bu hindä n'to'tä ra njü'ta ts'oki xä ts'ambu ja ra ts'u'tabi, ra Ngunze'mi dä 'yo'te nge di njü'ti ko ra mfats'i mi 'na ya ts'u'tabi mangua:

- I. Nu'bu ge'ä ra munts'ä bämhyä di ndüpäte, nu'u 'beto o mi 'na ya ntheke mfats'i, dä 'tü'tä ra maxte n'tëxä ts'u'tabi, ge go nu ra n'tëdi xä ts'ambi dä

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

za dä ts'anmi hangü dä ts'ambi dä gu 'ne hangü dä gü'ti 'ne di thokpu ja ra Ngunze'mi ä ra 'tofo bi ts'anmi;

- II. Nu'bu ge'ä ra ts'u'tabi Hai Hyunthe o nkua'ta Hnini xta ma njunmi 'ne himbi gü'ti, nu'ä jä'i nge 'be'to ge'ä dä gü'ti ko ya 'be'ä pets'i 'ne nubu hindä 'yo'tä njabu to'o mba ma hñapi nubu ja ra Ngu nts'anna guenda 'tofo ya mfats'i, pa nge nu'u ya ntheke mfats'i, di hoki ra nthenna hñä ge ra nthui, di da hangu xä ts'ambi ra nkohi xi ma n'to'te nubu ja ra Ngunze'mi, pa ra n'to'te nuua ja ra tsukuä nthenni; 'ne
- III. Na nzege, nu'ä hinxä n'to'te ni hñepu ja na ra njuänna m'buji ge xä ts'ambä 'na ra mfats'i bu ja ra Ngunze'mi ge ya xti 'yëpu ja 'na ra nhokä hñä ngese o ra mfats'i di 'torbu ja ra Ts'u'tabi madi 'befi, Ngu Dägämaxte nts'anni bu ja ra Ngunze'mi, nu ya xi ts'ambi nge di mpefi dä zän'mä ra njütä ts'oki.

Xeki 118. Nu'bu ra njütä ts'oki dä ma nts'ambi nda'ä bi za ni jä'i jatho dä gü'ti ko nu 'be'ä pets'i, nange'ä mahyonitho dä 'to'te njuantho 'be'ä hñoni ya Ts'u'tabi 'ne dä za di ñupi ya jä'i o'tä na ra ts'oki nubu ja 'na ra njuänna hñä pa hindä 'yotmahon'ä ma 'na ra ts'oki.

Nu'ä ra njütä ts'oki xä ts'ambi'na ra jä'i 'ne hindä gü'ti ya pa xä ts'ambi, dä thenna hmambu ja ra xeki 8 ge ra Hmëpia Madi 'be'ä di Pets'i, nu'ä Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nge go ni maxä ra Ngu N'yu'tä Guenda, di pote ra ts'oki ge 'na ra hmi meti 'ne ja ts'edi dä gu'mi dä 'yo'te tengu mambu ja ra Ntheke Goho, Nheki na mudi, ge nu ra Hmëpia ya xi hma.

Xeki 119. Nu ya meti xi mba ma peti nge njütä ts'oki 'be'ä ni ts'oki xi 'yo'te, dä ma nju'bu ja ya 'befi nthoni mfädi 'ne ya n'tüdi hogä n'to'te ts'u'tabi n'tëxä ze'mi pa ge'bu ge'u ya munts'ä bämhyä, na nge bu, di n'tumbu ja ra Munts'i nthoni dä gä mfädi, ya mpefi 'tegi 'ne 'na'yo 'befi nua Hai Hyunthe, ge dä denna nthuts'i bu ja ya n'tëdi ts'u'tabi mahyoni.

'Ne nu'u ya njütä ts'oki nge dä mba njumbi ko na nge na n'to'te ya maxte mfaxä 'befi, nu'a ra 'tofo dä mba ma kots'i bu ja ra guenda ä ra Ngunze'mi ge ya nthuts'i bu

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

ja 'tuxeki XVII, ra xeki 41 ge ra Tsukuä Nthenni jabu ja ra Ngu Maxte N'yu'tä Guenda, na ngehna ra ntheke 'befi ts'u'tabi.

THUHU NA 'RATO

NU'Ä YA 'BEFI SEHE GE 'BETS'Ä METI

NTHEKE NA MUDI

NU'Ä RA TS'ANNI HANGU DI NJU

Xeki 120. Nu'ä ra Ngunze'mi dä za nge dä madi sehe 'ne ha di gu'ä ra 'tofo dä ts'ambi, nda go ni ts'u'tabi o nheke, dä nts'anni hangü meñu dä hñani, 'ne'u mi 'na ya 'tofo xä ts'ambi nge di n'tünna ra jeya di mpefi.

Nu'ä ra n'to'te sehe ge ya xi nthuts'i bu ja ra nts'anna meti nubu ja ra xeki 116, 'tuxeki IV made nzan'ti c), ge hmambu ja ra Dä Tsukuä ts'u'tabi ua M'bonda; 24, 'tuxeki IV, munts'ä hñä na yoho ge ra Dä Tsukuä ts'u'tabi ua Hai Hyunthe; 2 ge ra N'tëdi nge o'tä ra Ngunze'mi n'tëxä ts'u'tabi ua Hai Hyunthe 'ne'ä 'na 5 N'tëdi nts'anni Nju'tofo 'ne ra 'bede 'tofo ts'u'tabi Hai Hyunthe, nts'anni ge di padi hangü dä ma nju, nange'ä nthokä 'tofo nge hangü xä ts'anni dä hyoni 'ne di 'tun'ä mi 'na nthuzpä nzabi, pe dä madi hindä thogi hangü nts'ambi ge dä gu'ä ra Ngunze'mi.

Xeki 121. Pa di mpefi ma nho ä ra Ngunze'mi, nu'ä hangü nts'anni dä gu ge'ä di n'tünni ge di gu'ä 'na jeya ge dä zambä ra Munts'ä Maxte Ts'u'tabi Hai Hyunthe.

Xeki 122. Nu'ä ra nts'anni hangü dä gu di mba ma pehni sehe nubu ja ra Ngunze'mi 'ne dä ts'anni hangü di mpe'ä ra Nheke Madi 'Befi Ts'u'tabi, 'ne'ä mahyoni pa di mpe'ä ra Nkeke Nhyoni Mfädi, Xadi 'be'ä dä 'To'te 'ne N'tütäte N'tëxä Ts'u'tabi.

NTHEKE NA YOHO

RA NTS'ANNI 'NE RA N'TU'TÄ 'BEFI

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

Xeki 123. Nu ja di nts'anni 'ne'ä dä 'yo'tä ra 'befi ts'u'tabi dä za nge dä denn'ä ya jeya nge di mpe'ä to'o di nts'u'tabi nubu ja ra Ngunze'mi.

Nu'ä ra nts'anni 'befi ge nuse'bu, ge'bu, dä 'yo'tä ra Ngunts'u'tabi, gehna ra tsukuä ge dä thenni pa nu'u mi na ya nts'anna 'befi, 'be'ä di mfaxte 'ne 'be'ä di mpefi 'na ngu 'na ya ntheke 'ne ya 'tu ntheke bu ja Ngunze'mi.

Xeki 124. Nu ya nts'anna 'befi pa di pe'u ya ntheke mfaxte, ya xeki, ya 'tuxeki ja nge dä 'to'te njeja 'ne njeja, 'ne di nda pa di thoka ra dä hmu 'na ngu 'na.

NTHEKE NA HÑU

NU HA DI N'TO'TE RA N'TÜDI, NXADI 'NE DÄ BÄDI XÄ NHO HA DI MPEFI

Xeki 125. Nu'ä ra Ngunze'mi dä zanni ha di bädi xä nho ha di mpefi, ha di nxadi, ha di n'tüdi ra n'tëxä ze'mi ge di mfats'i ko ya nts'anna 'befi 'ne ya tsukuä n'tu'tä nxadi 'ne u mi 'na ya 'na'yo mfädi nge ya xi thokä ra Munts'i, ge'ä mepi ge'ä ra 'Tu munts'i Xadi nge nubu ja ra Dä ngu xadi.

- I. Nu'ä ra n'tüdi nge di un'ä ra Dä ngu xadi dä nehi gehna di ze'ä ya mfädi, ha di hoki 'ne ha di bëni 'ne di n'to'te ko ra 'tegi 'ne ra 'yetho nge nu'ä te mahyoni bu, ge na ngeese o gepu 'nan'ni 'ne dä za nge di 'to'tä ko nu ya n'tü'ta mfädi nge hindi ya'ä tengü thoho, 'Tu nxadi, 'Tu nxadi 'to'te, ya Ñahni.
- II. Nu'ä ra n'tüdi ge dä 'yo'ta ra Dä ngu nxadi jatho dä denn'ä ra n'tu'tä hogä mfädi, ge me di nya'ä 'ne dä mba nxadi bu 'be'ä ga m'bonya hñä, 'ne ya n'to'ti mfëni ge dä hnehi pa di juati xä nho ra mfädi, ge dä za di 'to'te ko ra N'tëxä hñani, Munts'ä ñani, Xadi mfädi;
- III. Nu ra nxadi dä bädi 'be'ä dä 'yo'te xä nho nge di un'ä ra Dä ngu nxadi dä 'to'te ko ha di 'tün'u ya nxadi nge mfädi bu ja n'to'tä n'tëdi nge ra nxadi, ge dä za di nte 'nanxadi 'ne dä za di nxadi ko nu ya 'tu'tä mfädi nge ra Nthokä hñä, nge dä Mfädi Sehe, Nzegi dä Xadi; 'ne

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

IV. Nu'ä ra nthoni mfädi ge dä 'to'te ko ra mfats'i ra Dä ngu nxadi jatho di 'to'te ko ya 'tu nthenni 'befi 'ne hangü nts'ambi di müui pa di nja'ä ya go xi tho'kä ra Munts'i.

Xeki 126. Nu 'be'ä ga'tho dä 'to'te nu mambu ja ra xeki xä thogi, ge dä thenni 'ne dä mba n'to'te ko ra n'tüdi ra hogä nxadi, 'ne ra thonna mfädi nge ra hogä hma 'ne ra hogä hñahni ya mfëni, dä thenni 'be'ä xi ts'anni dä 'to'te 'ne ya mfädi nge huxpu ja ya nts'anna 'befi nge ra Dä ngunxadi; gehna di 'yo'te nge di manda sehe ä ra Ngunze'mi 'ne na N'tëzpi 'na ngu 'na ya jä'i.

Xeki 127. Nu ya munts'a nxadi 'ne ya hyoni mfädi bu ja ra Dä ngunxadi ge ra hñahni bu 'ne di mfats'i nu ya jä'i ge dä 'yo'te na ra nxadi, dä ma nxämbi, dä bädi 'be'ä dä 'yo'te o nthoni mfädi nubu ja ra Dä ngunxadi. Nuya ya xambäte dä za di mpe'u 'bupu ja ra Ngunze'mi o mi 'na ya jä'i ge hingi di mpepu, me'bonda o nanni ni 'ñehe; 'ne nzäi di m'be'to na ra jä'i ge ma yabu di mpepu jatho dä then'ä ya pa xi 'tëts'i.

Nu ra munts'a nxadi nge ya hogä mefi, ge'ä n'tëzpi 'ne ge'u dä ts'ambi nge dä za di m'bupu ja ra munts'i xadi dä mba ma äts'i 'ne dä 'torpä guenda nu'ä na nxadi ne'ä ya 'befi xä 'ne xä mfaxte nubu ja ra Ngunze'mi 'ne ä ra Dä ngunxadi. Nu'ä ni n'tëxyu ge go xti man'u ya Munts'i nge di mpepu ja ra Nxadi, di ñupa ra 'befi bu ja nduxka mpeti, 'nahma dä za di mfaxte ja ra n'to'te ra he'mi nts'anna xadi 'ne na mfats'i bu ja ra Dä ngunxadi n'tëxä ts'u'tabi.

Xeki 128. Nu'ä ra Munts'i Ngunze'mi ja nge dä zanni 'be'ä, njäm'bu 'ne hangü di njü'ti u ya 'befi xi ts'ambä u ya xambäte, ge ya maxte 'ne ya nthoni mfädi.

Xeki 129. Nu'ä ra n'to'te ya nts'anna nxadi nthuts'i bu ja ra xeki 125 na gehna tsukuä nthenni dä ma n'to'te 'ne hinte dä mba njui.

Nu ya nts'anna nxadi xi mba ma thoki, nge xä nts'ambi di njui, di mfaxte u ya xadi, 'ne ra njü'ta nxadi o mi 'na ya meti nge di njü'ti, di n'to'te ko ra nkohi ge xä man'ä ra Munts'i nubu ja ra Ngunze'mi.

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

Xeki 130. Nu ra tsukuä Nthenni bu ja ra Dä ngunxadi n'tëxä ze'mi, ge xä mba ma thoki bu ra Munts'i, dä thuzpäbu ha di mpefi u ya xadi, tsukuä nthenni ge ya di nthonna mfädi, 'ne ya nthenni pa di n'tu'ti 'ne ha di mpe'u ya m'bets'a he'mi 'ne nubu ja nge dä 'to'ta 'befi ä ra Dä ngunxadi n'tëxa ts'u'tabi.

NTHEKE NA GOHO

NU'Ä RA N'YONI 'NE NTHOKA HÑÄ

Xeki 131. Nu ra 'Tuhe'mi n'to'te bu ja ra Nguze'mi ge'ä nts'ambi ni n'yoni ya nhma 'ne ra n'tüdi 'be'ä ga'tho n'to'te bu ja ra Ngunze'mi nhñuzna bu ni n'to'te 'na, nthuts'i bu ja tsukuä o njä'tä mfädi, ko nu'u di mba ma 'yoni ya hñä xä mba ma hoki, ya nthuts'i n'yomfëni 'ne ya n'täts'i eme mahyoni; 'ne ya nts'anni 'ne ya nthenni n'tëdi nge 'na ngu 'na ya nheke jabu nge hinmahyoni dä thuxpu ja ra Dä tsukuä ts'u'tabi Hai Hyunthe; 'ne 'be'ä ma 'na ya hñä ma hoki o ya nts'anni ge di mfaxte ge xä man'ä ra Munts'i o ra Ngunts'u'tabi.

Xeki 132. Nu'ä ra Ngunze'mi këxtä di mfats'i nge dä 'yüdi o di 'yoni 'be'ä 'torbu ko na ra xi'to web gese'bu, ga'tho ya hñä n'toxgu mfädi nge di mpepu 'ne'ä ra 'tuhe'mi ni thühü "Ágora" 'ne "Tolerancia".

Xeki 133. Nu'ä xi'to web gese 'bu da man'ä nhma nge 'be'ä n'to'te 'ne 'be'ä ja nts'edi xä thokbu 'ne 'be'ä xä thoni pa di mba ma hoki na ra hñä 'ne ra nkohi o ra nthege na ra njuänna hñä, 'ne'u mi 'na ga'tho 'be'ä mahyoni ge dä zan'ä ä ra Munts'i o ra hmu Ts'u'tabibu.

Xeki 134. Nu ra 'tuhe'mi "Agora" ja nge di 'yombäbi, ko ra tsukuä o jä'tä mfädi, nu ya hma nge xä 'to'te nge na nthëui u ya nthëke 'befi ts'u'tabi; ya nts'anna 'befi o ya 'befi nxadi o nthoni mfädi, nu 'be'ä ma 'na ni mfëni hñä pombu, 'ne'u ya hñä munts'ä bämhyä n'tëxä ts'u'tabi, 'ne'u mi 'na ya tsukuä nge mahyoni bu.

Xeki 135. Nu'ä 'tuhe'mi "Tolerancia" ge'ä ra tsukuä ge dä 'yon'ä ra hma, ko ra tsukuä o jä'tä mfädi, nu ya hma nge xä 'to'te nge na nthëui u ya nthëke 'befi ts'u'tabi 'ne ya mfats'i, ge'ä xi ts'ambi di mba ma 'yombi nubu 'buhya jä'i, nu'ä mfädi, na

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

n'tëzpi 'ne ra hñahni u ya n'tëdi munts'ä bämhyä n'tëxä ts'u'tabi; 'ne di nts'ambi pa di mfats'i 'ne di nthoki ya hñä nubu ja ya 'tu munts'i nge ja ts'ambi dä mba ma zedi nubu ja ra Ngunze'mi.

Jatho nge dä mba n'to'ti nu'ä ni bädi dä nehi u ga'tho ya jä'i 'ne dä 'yo'te ko na n'tëzpäte pa hindä n'to'tä ra n'upäte.

THUHU NA YOTO
NU YA 'TUMUNTS'I NTS'AMBI 'BEFI 'NE YA MUNTS'Ä MPEFI BU
NTHEKE NA MUDI

NU GA'THO

Xeki 136. Nu'ä ra Ngunze'mi dä ts'anni hangu ya 'tu munts'i nts'ambi 'befi 'ne ya munts'ä mpefi bu ge dä za dä hyoni, pa dä xifi ha di 'yo'tä ra 'befi, di thoki 'ne un'ä hangü di müui ra 'befi dä 'yo'te hangü 'na ya nheke mfats'i 'ne mi 'na 'tunheke nzete o maxte nubu ja ra Ngunze'mi, 'nange'ä 'be'ä bi ts'anni nge dä 'to'te 'ne 'be'ä hapu di ze'u ya 'befi ge xä ts'anni bu, pa dä za 'na'igu dä ma 'ne di nthuei u ya 'befi xä ts'ambi nge dä 'yo'te 'ne di mfats'i ge dä n'totmanho ya 'befi bu ra n'tëxä ts'u'tabi.

Nu'ä di mpefi njuäntho dä den'ä ya nkohi xä nts'ambu ja ra Ngunze'mi. Nu'ä ni n'tëts'i dä mba n'torba guenda ya xitsü 'ne ya n'yohu 'ne 'narbu dä za di mpefi.

NTHEKE NA YOHO

RA 'TU MUNTS'I NTS'AMBI 'BEFI GE DI ÄXHMANHO YA MFËNI 'NE YA
MUNTS'Ä HÑÄ XÄ NHOGI

Xeki 137. Ra 'Tu Munts'i Nts'ambi 'befi ge di Äxhmanho ya mfëni 'ne ya Munts'ä Hñä xä nhogi ge'ä ja nge di 'yombi 'ne dä ma ha di 'yoni, ha di peti, ha di 'yu'ti xä nho, 'ne dä n'tüdi hñä xä mba ma hoki, nu 'be'ä mfëni mfädi 'ne mi 'na ya mfëni xä 'bombu ja ya nheke n'tëxä ts'u'tabi; 'ne da 'yo'ta nthoki 'tu'ti xä nho, di äts'i 'ne di 'yon'u ya hñä na nthuei ä ra n'tëxä ts'u'tabi, na njabu 'na mi 'nan'yo ya ntheke nubu ja ra Ngunze'mi, 'ne mi 'na ya mfëni xä hmambu ja ra Ngunze'mi 'ne mi 'na ya

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

ntheke, ja mi 'na ya dä hnini nximhai, pa dä za dä bädi xä nho ge ha ni n'to'te na n'tëzpi nu'u mi 'na ya jä'i nge ra ntheui 'ne ra n'totmanho ra n'tëxä ts'u'tabi.

Xeki 138. Ra 'Tu Munts'i Nts'ambi 'befi ge di Äxhmanho ya mfëni 'ne ya Munts'ä Hñä xä Nhogi, jatho di mpepu nu'ä ra maxte n'tëdi nubu ja ra ngunts'u'tabi gehna di hmu bu ja ra 'tumunts'i 'befi, nu ra 'Be'to hmu nubu ja ra Ngu Dägämaxte 'ne 'na ngu 'na u to'o 'Be'to bu ja ra Nthoka Hñä.

Xeki 139. Ra 'Tu Munts'i Nts'ambi 'Befi ge di Äxhmanho ya mfëni 'ne ya Munts'ä Hñä xä Nhogi, gehya dä za dä 'yo'te:

- I. Dä hyoni, dä huahni 'ne di peti nu'u ya hñä xi mba ma hoki nubu ja ra Ngunze'mi;
- II. Ja ts'edi dä hyoni ya mfëni mfädi nubu ja ra Ngunze'mi nge dä za dä mats'i ya nhogi hñä.
- III. Dä si'ä ra Munts'i, nu'u ya nhyets'ä hñä xi hnombu ja ya nhogi hñä na ngese ä ra ntheke 'befi ts'u'tabi;
- IV. Dä 'yo'ti te 'be'ä xä hñoni ge ya mfëni ge di mfats'i bu ja ra thoka hñä o mi 'na ya hñä mfëni ja ts'edi;
- V. Di peti 'ne dä gä'ti xä nho ya hñä xä mba ma hoki 'ne ya mfädi mfëni ja ts'edi xä hyoku ra Munts'i, tengü ya 'befi M'bonda 'ne'u mi 'na ya dahnini 'nanguadi nximhai.
- VI. Di hoki ya nts'anni, ra nts'anma hñä, di yonmahoki, di padi, dä nonmanho di nthege ra müui u ya hñä xä nhogi 'ne ya mfëni mfädi ja ts'edi;
- VII. Dä 'ñats'i, ge ra 'yadi ä ra Munts'i, nu'ä ra nts'anni ge ha di nho u ya hñä 'ne ya mfëni mfädi nja ts'edi ge dä 'yo'tu ya Däze'mi;
- VIII. Di äts'i xä nho, ge'bu di thoki 'ne dä 'yüdi, ge nu ra munts'ä n'to'ti 'ne'u ya thühü di fädi ä ra hñä xä mba ma hoki o ra mfëni mfädi ja ts'edi 'ne di ntheui ä ra ts'ekä hñä hma; 'ne
- IX. Nzäi dä 'torbä n'täts'i ä ra nhogi hñä 'ne ya mfëni mfädi ja ts'edi ge xä thoki u ya nheke n'tëxä ts'u'tabi, pa dä fädi nihi 'be'ä ma hñä xä mpadi bu

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

ja ra mfëni mfädi, 'ne bu xä ts'anni nge dä hma mahon'ä o di hyets'ä di hmanya 'ne, o ge'bu, dä xifi ä ra Munts'i.

NTHEKE NA HÑU

RA 'TUMUNTS'I 'BEFI GESE GE DI ÄTS'I 'BE'Ä GA'THO MAHYONI BU JA 'NA RA NJUÄNNA HÑÄ

Xeki 140. Ra 'Tumunts'i 'Befi Gese ge di Äts'i 'be'ä ga'tho mahyoni bu ja 'na ra Njuänna hñä, ge'ä ra 'tumunts'i ge ja di äts'i, nubu ha di 'to'tä 'na ra njuänna hñä ge'bu mahyoni ra mfats'i hñu ya nthokä hñä, gehna pa n'to'te ge'bu xä ngu ya 'befi jabu 'ne 'be'tho dä za dä mba ma hoki 'nihi thoho ya njuänna hñä.

Xeki 141. Ra 'Tumunts'i 'Befi Gese ge di äts'i 'Be'ä Ga'tho Mahyoni bu ja ra Njuänna hñä jatho di mfats'i ko 'na'u ya ngu Mfats'i Nxadi 'ne Nts'anna 'Befi, nge 'na ngu 'na u ya nthokä hñä gehya dä zanni ä ra Däze'mi hmü; nu'ä di hmubu ja ra 'tumunts'i 'befi ge'ä to'o 'be'to ja ra nthokä hñä, to'o di ntheu 'bu bi mpefi.

Xeki 142. Ra 'Tumunts'i 'Befi Gese ge di Äts'i 'Be'ä Ga'tho Mahyoni bu ja 'na ra Njuänna hñä, ge jatho nge dä 'yo'te nuyá:

- I. Di nzete bu ja ra nxadi njuäntho nubu ja 'na ra njuänna hñä ge'ä di 'tëxä 'tumunts'i 'befi;
- II. Jatho ge dä 'yo'te ra 'befi nge dä zambä ä ra Munts'i o nu'u ya Däze'mi nge to'o di ntheu bu bi mpepu;
- III. Dä mats'i ä Ngu Maxte Nxadi 'ne Nts'anna 'Befi nge di ntheu bu di mpefi, nu'ä ra n'to'te 'na ra nts'anni ko na nkohi ra n'tëdi xä hma, ne'u mi 'na ya hñä dä bom'bu bi mba n'tadi dä mba mahoki 'na ra njuänna hñä;
- IV. Dä mats'i ge di äts'i ga'tho 'be'ä n'tadi 'ne ha nge na müui 'na ra njuänna hñä;
- V. Dä ts'anna 'na ra mudi 'befi nhogi 'ne 'tü'tä ra Däze'mi thokä hñä; 'ne
- VI. Dä 'yo'te 'ne di hoki ya hñä xä nzohu 'ne ya ñahni mahyoni pa dä man'ä na nthoki o ya hñä nge pa ma äts'i.

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

NTHEKE NA GOHO

RA M'BEHNA MUNTS'I 'BEFI 'YÜTÄTE HYOKÄ HYETS'Ä HÑÄ GE NU RA NGUNZE'MI N'TËXÄ TS'U'TABI 'NE'U YA MEFI.

Xeki 143. Ra M'behna Munts'i 'Befi 'Yütäte ge'ä ja nge di hokyä ntsumhñä dä bombu ja ra 'befi Ngunze'mi ko nu ga'tho ya mefi, dä denna 'be'ä mambu ja ra xeki 32 ge ra N'tëdi ha di nja jabu;

Xeki 144. Nu ra Munts'i ge'u dä 'yëxu ya M'behna Munts'i 'Befi 'Yütäte, dä za dä 'yapä mfats'i nu mi 'na ya mefi nge tsa ge mahyoni pa dä 'yo'te xä nho ra 'befi xä nts'ambi 'ne mi 'na ya njuatä 'befi.

Xeki 145. Nu ya mefi bu ja ra Ngunze'mi ja ya n'tëdi 'ne ja nge dä 'yo'te 'be'ä huxpu ja ra Dä Tsukuä ts'u'tabi 'befi nge dä thenni nu'ä mambu ja ra N'tëdi.

Xeki 146. Ra M'behna Munts'i 'Yütäte jatho nge dä 'yo'te nuya jaua:

- I. Dä hyokya ntsumhñä o ya hyets'ä hñä dä bombu ja ra Ngunze'mi ko 'ne'u ya mefi di da'u ya tsukuä 'to'tä nkohi na gepu Munts'i, 'ne dä thenni 'be'ä mambu ja ra xeki 32 ge ra n'tëdi;
- II. Dä xifi nge dä 'yo'ti ha di n'to'te ge tsa nge mahyoni pa dä bonmanho 'ne di hokä 'nihi thoho ya hñä xä ts'ambi;
- III. Dä hoki ya nhyëmbä hñä 'ne mi 'na mfats'i bi da nge nu'u to'o di njün'ti ge'u ya nkohi ya xi mba nthuts'i; 'ne
- IV. Nu'u mi 'na xä mba ma dapi nge dä za 'to'te 'ne mambu ja ra tsukuä nthenni.

NTHEKE NA KU'TA

RA M'BEHNA MUNTS'I PA GA'THO NA N'TËTS'I YA 'TUMUNTS'I

Xeki 147. Nu'ä ra M'behna Munts'i pa Ga'tho na N'tëts'i ya 'Tumunts'i gehna go dä xifi u 'na hmi 'nan'yo ya 'Tumunts'i ge tsapi mahyoni, pa dä za 'na'tä di hoki ya 'befi

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

xä ts'ambi nu ya nheke mfaxte nubu ja ra Ngunze'mi, dä 'yo'te guenda 'be'ä xä ts'anni dä 'yo'te 'ne ya njua'befi ts'u'tabi nge dä mambu ja ra Munts'i.

Xeki 148. Ra M'behna Munts'i pa Ga'tho na N'tëts'i ya 'Tumunts'i dä mefi nu'u 'bupu ja ra Munts'i ngepu ja ra Ngunze'mi.

Xeki 149. Ra M'behna Munts'i pa Ga'tho na N'tëts'i ya 'Tumunts'i gehya jaua dä za dä 'yo'te:

- I. Dä zanni to'o di mpepu 'na hmi 'nan'yo ya 'tumunts'i, dä 'yorba guenda ya 'befi hapu faxte;
- II. Dä 'yo'te ya mpeti 'befi mahyoni pa dä huahni to'o dä za di mpepu ja ya 'tumunts'i;
- III. Dä hoki 'na ra nts'anna 'befi ge ra Nkohi Ga'tho ge mahyoni pa dä 'tëxu 'na hmi 'nan'yo ya 'tumunts'i 'befi;
- IV. Dä äxmanho 'be'ä ja dä 'yo'te 'na ngu 'na ya nheke o to'o 'be'to 'bu pa dä 'texmanho ya 'tumunts'i; 'ne
- V. Dä madi nge'bu di pehmanho ya 'tumunts'i ge xi 'tëts'i.

NTHEKE NA 'RATO

YA 'TUMUNTS'I 'BEFI BU

Xeki 150. Nu ya 'tumunts'i 'befi ge'u ya ntheke zäi 'nabu di mpefi ge'u ja nge di n'yütäte, di mfaxte, dä 'yanni 'ne di nja 'na ra hogä ts'anni 'ne dä 'totmanho ya nda guenda 'be'ä xä thaj 'be'ä xä mihi, 'be'ä ma 'befi xä 'yo'te 'ne ya 'befi bu ja ra hnini, 'ne ra nthäki 'be'ä mahyoni, 'ne dä zanni ha di 'badi 'be'ä jabu 'ne zäntho di nhogi.

Xeki 151. Nu ya 'tumunts'i 'befi di m'bu'ä na ra Ts'u'tabi, ra Ngumfats'i o mi 'na ya Maxte hñu ya nzete 'ne'u ya jä'i m'be'to bu ja ya 'tunheke Ngunze'mi nge nts'anni mahyoni di hokiä njuänna hñä o maxte n'to'ti ge ni ntheui ya hñä ge xi mba ma dapi nu ya 'tumunts'i dä ts'anni thühü ge di mfaxte.

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

Xeki 152. Nu to'o di 'be'to Nts'u'tabi ra Ngu mfaxte o nu'u mi 'na ya ngu N'tü'tä 'Befi, 'ne ya Nzete, dä za di uäts'ä ya 'ye'u nubu ja ya nhogi hñä ra 'tumunts'i 'ne nu'u ya xi mba nts'ohni thoho dä za ge dä nontho.

Xeki 153. Nu ya mpefi 'befi ya 'tumunts'i dä za nge dä mba n'tüdi bu ja ya n'da'tä hñä ä ra Ngunze'mi, nuya ya mpeti 'befi dä za di m'bupu ya jä'i ge mi 'na ya ngun'befi, ya dä ngunxadi 'ne hon'tä to'o ma jä'i dä za dä nutho, pa dä 'yo'te xä nho nu'ä 'be'ä dä thai. Nu ni mfaxte'u 'tumunts'i 'befi ge xä hnongua jatho nge dä den'u ya nhoki xä 'yo'tu ya 'tumunts'i 'befi.

Xeki 154. Nu ra 'Tumunts'i 'Befi nge ra dai, Dä Mihi, dä 'Yo'tä 'Befi 'ne ya 'Befi pa ya jä'i ge'ä go ja nge dä ma, di ñahni, dä zanni 'ne dä za, di un'ä n'tëdi nge dä thai 'be'ä mahyoni 'ne dä hyoni 'be'ä dä thoni, dä mihi, 'befi pa ya jä'i 'ne nu mi 'na ya 'befi mahyoni pa di mpenmanho ä ra Ngunze'mi.

Xeki 155. Nu'ä ra 'Tumunts'i Mefi ge ra tsekpa ra mpefi u 'be'ä jabu ge'hna ja ge dä ma njambu dä ts'eki 'be'ä pets'i ä ra Ngunze'mi.

Xeki 156. Nu'ä ra 'Tumunts'i Mefi ge ja nge dä madi 'bepu di nthoni u 'be'ä jabu ja ra Ngunze'mi ja nge dä zanna 'na ra nthenni nubu ma njuantho, 'ne ts'utho ya tsukuä dä 'tadi 'ne dä hyomba 'na ra 'befi xä nho 'ne 'be'ä dä 'tadi 'ne di n'tüni u ya jä'i, pa njuantho di nja ra 'befi.

Xeki 157. Nu'ä ra 'Tumunts'i Mefi nge dä Madi di nja manho 'ne dä madi ya ntsuhmyä ge 'be'ä mahyoni bu gehna ja ge dä 'yüdi 'ne di mfaxte 'bepu ni mpe'u ko ra n'tëdi u ya mefi ts'u'tabi gebu bi 'yo'te ya 'befi 'ne dä 'yüdi ge dä 'tormanho nu'u ya ndaguenda 'ne njuantho di hma.

Xeki 158. Nu'ä ra 'Tumunts'i Mefi nge dä madi 'be'ä di 'to'ta 'befi ts'u'tabi gehna ja nge dä madi 'ne dä hyoni 'be'ä ja nge nts'onna 'befi ts'u'tabi, dä denni 'ne dä 'yotya 'befi pa di madi ne mambu ja ra nts'anna 'befi ge ra mfats'i, 'ne ä 'yo'te ya 'befi nge mahyoni pa di hoki.

THUHU NA HÑATO

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

NUYA TS'OKI N'TO'TE BU JA RA 'BEFI TS'U'TABI 'NE'U YA NJÜ'TÄ TS'OKI

NTHEKE NA MUDI

NUYA TS'OKI N'TO'TE BU JA RA 'BEFI TS'U'TABI

Xeki 159. Dä 'tëmbi nge ge'u ya ts'oki 'befi ts'u'tabi na nge'u ya mefi 'bupu ja ra Ngunze'mi:

- I. Nge hinda ñezpi 'be'ä ni mefi ja nge da 'yo'te ne hindä denni 'be'ä nts'anni di mpepu ja ra Ngunze'mi, jatho dä hñaxä hña 'be'ä nsifi, di ts'ekpabi, nu 'be'ä ja nge dä 'yo'te, o 'tumunts'i 'befi, o hon'ta 'be'ä ma 'befi nge dä sifi nge dä 'yo'te ge di manda 'na ra jä'i, munts'ä bähmyä o nu'u mi 'na ya ts'edi Ts'u'tabi jaua Hyunthe;
- II. Dä ne di mfaxte 'ne xti nsifi na ra 'befi bu ja ra nheke 'befi ts'u'tabi;
- III. Hingi o'tya 'befi ge xä ts'ambi o hingi pädi 'be'ä dä 'yo'te;
- IV. Dä zämmi 'ne di 'bepi ge hindä 'to'te ga'tho 'be'ä mahyoni bu ja na ra njuänna hñä ge ya ra n'tëdi 'na ngu 'na u kurbu ja 'na ra njuänna hñä;
- V. Ge'bu di tho'ä hñupa nge hindi pefi 'ne hindä ma ha nja nubu tho'ä 'rate ma 'reta pa;
- VI. Dä 'yadi ya njü'ti nge hinxä ts'ambi o nu ni 'be'ä dä 'yadi ya hmihi, ya n'tüni o di n'tünna 'na ra 'tofo hon'ta to'o di da o hon'ta 'nanni di 'yëhe nge nu'u to'o pa ma hokpi na hñä o to'o 'be'to 'bu, nu'ä go ma njuänna hñä ge xä ts'ambi di hoki o ja nge di mfaxte ko ra n'tëdi;
- VII. Dä zäm'ä ra nhogi 'ne hinxä 'yüdi njuäntho 'be'ä xä 'yo'te, ge ya dä zanni sehe 'be'ä xä ts'ambi dä 'yo'te o 'be'ä xä nsifi dä 'yo'te;
- VIII. Nu'ä xi ts'ambu ja ra N'tëdi ge ja 'be'ä dä 'yo'te Mefi ts'u'tabi bu Hai Hyunthe zantho nge hindi parpi 'be'ä xi ts'ambi di mpefi nubu ja ra nheke 'befi ts'u'tabi, 'ne
- IX. Nu'u mi 'na xä thuzpäbu ja ya N'tëdi o ya Nkahi xi thokä ra Munts'i.

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

Xeki 161. Xä 'tëmbi nduxka ts'oki nu nthuts'i bu ja ya 'tuxeki I, IV, VI 'ne ga'tho u xi zan'u ra Munts'i nubü Ngunze'mi.

NTHEKE NA YOHO

NU RA N'TÜNI GE XI 'YO'TE MA NHO RA 'BEFI

Xeki 162. Nu ra Munts'i bu ja ra Ngunze'mi ja nge dä zanni 'be'ä di n'tü'ni nu'mu xä 'yo'te ma nho ya 'befi, nge dä 'yu'tä guenda u mi 'na xä mefi, xä 'yo'te nu'ä ra mpenmanho, nu'u ga'tho ya jeya xä mpefi manho, nuya hangü ya jeya xi mpepu, dä zoni n'nitho bu ja ra 'befi, 'ne mi 'na dä ts'ambi.

Xeki 163. Pa dä za dä thän'ä 'na ra n'tüni 'tormanho 'befi hon'ta mahyoni ge dä 'to'tä 'na ra nkohi munts'i.

NTHEKE NA HÑU

NU'U YA NJÜ'TÄ TS'OKI

Xeki 164. Nu'u hon'ta 'be'ä ya njü'tä ts'oki ge xi ts'amba ua 'befi ts'u'ta bi nge nthuts'i ua dä za nge gehya:

- I. Nu'bu dä ma nts'ohni bu ja ts'u'tabi, nge ga'tho dä nu ya jä'i o dä ts'ohni sehe;
- II. Nts'ofu nts'edi nge n'to'ti tsukuä;
- III. Njumbä meti njü'tä ts'oki;
- IV. Dä mba ma ts'aya bi ra 'befi.
- V. Dä thakpä ra 'befi; 'ne
- VI. Dä ts'ämbä ra 'befi nu'bu di n'tünni 'na ra 'befi 'nanni nge ra 'befi ts'u'tabi.

Xeki 165. Pa dä ts'an'u ya ts'oki ge xi 'yo'te 'ne ra njü'tä ts'oki dä 'tu'tä guendä nda na ma 'na xä nduxki, nu'ä njuäntho n'tëdi ts'u'tabi ge dä 'bats'i 'ne dä hnu 'ne hangü na nduxki ä xi 'torpe, 'ne nu'ä xi hne dä 'torpe, nu'bu 'natho di uni o xä ngu xi 'yorbä nts'ohni 'ne dä 'torpe mahon'ä, nu ra mfats'i xi n'tünni, 'ne nu'ä 'be'ä di kambi ra ts'ekpi ra m'bui.

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

THUHU NA GUTO
NA YONMAHOKI Ä RA TSUKUÄ NTHENNI
NTHEKE HON'TÄ
YA N'TO'TE Ä RA 'YONMAHOKI

Xeki 166. Nuya Däze'mi bupu ja ra Munts'i jatho nge di da 'na ra nts'anna 'befi yonmahoki a ra Nthenna Tsukuä jaua.

Xeki 167. Nu'ä ra yonmahoki a ra Nthenna Tsukuä jaua jatho di 'to'te tengu mangua:

- I. Ga'tho ya nts'anna 'befi nge ya yopa nhogi dä mba ma dapi ä ra Munts'i go nu'ä hmu bu ja ra ts'u'tabi;
- II. Nu'ä ra nts'anna 'befi go ge'ä ra Munts'i di äts'i, nange'ä, to'o hmu ts'u'tabi ja ra Ngunze'mi da 'yo'ta 'na ra nts'ohnate pa nu'u;
- III. Di ñahni ä ra Munts'i nu'ä go 'be'ä nja, di kots'i, di thoki o di padi ä ra hma xä ts'ambi ä ra yonmahoki ä ra tsukuä nthenni; 'ne
- IV. Nubu di mba ma thoki na ra yonmahoki 'bexke dä ma nthuts'i bu ja ra munts'ä n'to'ti ra Tsukuä Nthenna jaua, dä mba 'behni 'ne ma hyoni 'bu ja ra Tsukuä Ts'u'tabi nua Hai Hyunthe 'ne ra mudi di nja ra müui nu'ä yopa bu bi 'tüdi, o nu'bu dä hma nge hindä nthëui. Nubu hindä nthëui nu'ä ra nts'anni dä mba m'bets'i tho.

TS'ANNI GE HINGÄ NYA'Ä DI NJA

Na mudi. Nuya Tsukuä Nthenni jaua dä mudi ra müui nu ra yopa nu'bu bi mba mahyoni ja ra Tsukuä Ts'u'tabi nuua xekä Hai Hyunthe.

Na yoho. Nu'u ya mudi nts'anni bu ja ra nthenni ya di 'bedi ra muui 'ne'u te xä ts'anna nthenni bu nge hindi nthëui nge hindi ñupi nuua ja ra Tsukuä Nthenni.

Ra N'thenna Tsukua ja'bu Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi nu'ä Hai Hyunthe.

Na hñu. Nu'u mi 'na ya n'tuntheke bu ja ra Ngunze'mi jatho di hokiä ya tsukuä nthenni o di padi o nu'u mi 'na ya tsuküa mahyoni nge dä thenni 'be'ä xä ts'anni dä 'to'te ja ra Nthenna Tsukuä jaua, ge xi nts'ambä 'rato zäna nge di nhogi dä müdi na 'bede pa nu'bu bi 'tüdi.

Na goho. Nu'ä na nda u ya njü'ti xä ts'anni nubu ja ra xeki 11 nge ra Nthenna Tsukuä jaua ni 'to'te ra njü'ti nu'bu bi nja ra N'tëxä ts'u'tabi 2020-2021, ge na pa'ä.

Xä n'to'te ua ja ra Dä Hnini Njunthe Hyunthe, na 27 'rate ma yoto ra zäna Agosto ge ra jeya 2021 yomahuähi 'ne 'rate ma 'na.

Gehna ra nkohi 'ne bi 'tozpä ra 'ye nu'u ya Däze'mi di mepu ja ra Munts'i nge ra Ngunze'mi N'tëxä Ts'u'tabi ua Hai Hyunthe, ge ra hmi ä ra Dägämaxte, nge di dapa ra müui.

Däze'mi Ts'u'tabi Rosa Amparo Martinez Lechuga.-ra Hmëpia; Däze'mi Manuel Alberto Cruz Martínez.- ra Hmëpia; Däze'mi Leodegario Hernández Cortez.- ra Hmëpia; Dägämaxte Naim Villagómez Manzur.- ra Hmëpia.